

Fra: Betty Hessevik[betty.hessevik@hotmail.com]
Sendt: 16.04.2022 00:16:45
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: kristine.dahl@stad.kommune.no[kristine.dahl@stad.kommune.no];
Tittel: Høyring av Stad marine verneområde

Fråsegn:

Eg vil med dette be om at området aust for Stålet får same vern mot taretråling slik som området vest for Stålet.

Det gjev lite meining at ein i heile vernesonen kring Stad forbyr fiskeredskap som vert slept etter botnen, samstundes som ein tillet taretråling. Som grunneigar i Eltvika har eg observert taretråling langs stranda. Det vart brukt reiskap som grev på botnen. Det hørde ut som ei gravemaskin som grov i eit steintak.

Å tillate taretråling, vil etter mi meining vere det same som å tillate bruk av reiskap som grev i havbotnen, noko ein i utgangspunktet legg ned forbod mot i vernesona for å ivareta «Det marine området rundt Stadlandet som er eit viktig gyte- og oppvekstområde for fisk. Både sei, rødspette, sild, torsk, hyse har registrerte gytefelt i dette kystområde», som det skriv i utgreiinga dykkar. Å unngå å skade koraller er eit anna argument.

Taretråling gjev inga positive ringverknadar lokalt.

Stad kommune investerer millionar for å legge til rette for sjarkfiskeflåten, som ein håper skal vere i utvikling. Også turisme / fisketurisme kan gje positive ringverknadar lokalt.)Å utvikle turisme er eit anna lokalt satsingsområde.)

Taretråling gjev etter mi meining og mine observasjonar negative konsekvensar for vernet av området. Å ivareta lokal ressursutnytting må også vere ivareteke i ei slik plan.

Mvh Betty Hessevik
Grunneigar i Eltvik
Tlf. 91719669

From: Betty Hessevik[betty.hessevik@hotmail.com]

Sent: 28.04.2022 12:11:25

To: Knagenhjelm, Maria[fmsfmck@statsforvalteren.no]

Cc: k-eltvik@online.no[k-eltvik@online.no]; Øyvind Hansen[Oyvind@scantrol.com]

Subject: Høyringsinnspel Stad marine verneplan

Hei!

Takk for hyggeleg telefonsamtale.

Her kjem eit nytt innspel frå grunneigarar i Eltvikja.

Mvh Betty Hessevik

Tlf 91719669

Til

Statsforvaltaren i Vestland

Dato: 27.04.2022

Høyringsuttale til Stad marine verneplan.

Etter vår erfaring er det ei udokumentert, men påviselig negativ effekt både på miljø (skade i strandsona) og tilbakegang i fiskeri i område aust for Stålet / Stålrevet etter at det har vore utført systematisk taretråling over fleire tiår.

Miljø:

Endring i bølgeforholda i strandsona som konsekvens av systematisk taretråling har dei seinare åra medført skade på gamle naust, båtstøer og moloen i Eltvik. Det er et faktum at når tareskogen blir redusert til et minimum langs strandsona kjem grunnbrotta nærmare land, og båra har dermed ei vesentlig større kraft i strandsona. Under eit uvær i 2011 knuste båra ei naustrekke i Eltvik. Dette var naust som har stått på same tomte i meir enn 100 år. Båtstøene framfør nauta, som historisk måtte ryddast for mindre stein som båra førte inn i båtstøene som følgje av grunnbrott under overhendig pålandsvær vinterstid, har dei seinare åra vorte fylte med kampestein som det trengs sprenging og store maskiner for å fjerne. Konsekvens, båtstøene kan ikkje lenger brukast til å lande ein småbåt.

I 2017 blei det reve stein frå toppen av brystvernet på moloen i Eltvik. Moloen har stått i over 100 år og oss kjent har tilsvarande skade har aldri forkomme. Med hjelp av midlar frå Kystverket greidde Eltvik velforeininga å få reparert og sikra moloen for ytterligere skade. Men det er helt tydelig at endringar i bølgeforhold er ei medverkande årsak til skade på molo og tilhøyrande hamneanlegg.

På grunn av gunstige botnforhold og god tilvekst av stokketare vert det utøvd ei intens taretråling i dei nemnde hamne/landingsområda.

Fiskeri:

I område aust for Stålrevet har det dei seinare åra vore ein betydelig tilbakegang i mengde torsk og andre fiskeslag som naturleg leve i disse habitata. Stor taretorsk kunne tidligare fiskas heile året i og ved habitat med tareskog. «Den typiske kysttorsken lever og gyter ved kysten. Han tar farge etter omgjevnadane. Den såkalla taretorsken er for eksempel raud fordi han bur i taren». Det har vore ei særdeles negativ utvikling i dette fiskeriet etter oppstart med taretråling, og gått frå vondt til verre etter intensiveringa av taretråling som er observert dei siste åra. Der ein tidligare kunne få rikelig med kokefisk må ein no ta til takke med lite eller «inkje». Det blir no sett på som eit særhende om ein kan berge ein kokefisk, der det tidligare var fisk i rikelig mon. Det er helt sikkert ikkje bare taretrålinga som er årsak til tilbakegangen i fiskeri, men utan den minste tvil bidrar taretråling i negativ retning. I forhold til rapportar frå havforskning er kysttorsken ei av fiskeartane på Norskekysten som er særdeles utsatt og bør vernast. Følgelig bør det vere en prioritert oppgave av Stad kommune å legge til rette for vern av habitat som i særleg grad er viktig for kysttorsken.

Konklusjon:

Etter vår forståing og bestemte oppfatning, bør det ikkje førelegg den miste tvil om at vern av dei marine områda aust for Stålet MÅ bli omfatta av det same vernet som vert gjeldande for dei andre marine område på sør og vestsida av Stadhalvøya. Det omtalte område MÅ så snart som mulig bli verna mot taretråling. Slik det ser ut i dag kan taretråling allereie ha påført habitatet betydelig skade. Eit varig vern mot taretråling gjev område muligheit til rehabilitering slik at det på nytt kan stå fram

som eit livskraftig oppvekst og leveområde (habitat) for fiske og skaldyr.

Sjå også innlegget frå Fiskeribladet 29. mars der dette er tema. (Sjå under)

Vi viser også til tidligare innspel frå Eltvik Velforening som gjeld verneplan for nord/austsida av Stadhalvøya.

Med venleg helsing grunneigarar i Eltvik

Knut Eltvik

Øyvind Hansen

Betty Hessevik

(el.sign)

Gjestekommentar i [Fiskeribladet 29. mars](#): FNs klimapanel og

naturpanel har sagt at mer natur bør beskyttes, også til havs. Hva betyr det for fiskeriene?

Publisert: 30.03.2022 Forfatter: Mette Skern-Mauritzen, Even Moland og Jan Atle Knutsen

I 2001 publiserte *Science* en artikkel med tittelen «[Historisk overfiske og kystøkosystemers kollaps](#)». Artikkelen presenterte data som pekte mot at fiskerienes langvarige påvirkning, med stadig økt kapasitet og effektivitet, kunne være hovedårsak til utarming av bestander og kollaps i marine kystøkosystemer over store deler av verden – og at de største endringene hadde funnet sted et godt stykke tilbake i tid.

Arbeidet skapte stor debatt. 20 år senere er det internasjonal konsensus om denne virkelighetsbeskrivelsen. I sin rapport fra 2019 rangerte FNs naturpanel (IPBES) fiskerier som den klart viktigste driveren av redusert biologisk mangfold og slitasje på økosystemer i havet siden 1950-tallet.

«Hva som påvirker mest» er fortsatt gjenstand for både en folkelig og faglig debatt. Heldigvis har vi noen verktøy som kan bidra med informasjon som kan vurderes objektivt av alle parter.

Helhetlige økosystemvurderinger er en slik metode, der de ulike påvirkningsfaktorene gis vekt i henhold til beste tilgjengelige kunnskap. En slik vurdering er nylig gjennomført for Norskehavet, hvor fiskeriene kommer ut som den klart største påvirknings- og risikofaktoren.

Marint vern

Et annet verktøy som kan måle påvirkningen fra fiskerier, er å sammenlikne utviklingen i sjøområder som har en grad av vern med områder som forvaltes etter generelle fiskerireguleringer. Slike eksperimenter har dannet grunnlag for vitenskapen om marint vern. Resultatene fra slike studier har vært utslagsgivende for konsensus omkring nytteverdien av å skalere opp slike tiltak.

Her til lands har fredningsområder for hummer vært gjenstand for en slik tilnærming. Resultatene har gjort at slike områder i dag er en del av verktøykassen til forvaltningen.

I noen havområder har fiskeriene høy intensitet og langvarig påvirkning, for eksempel Nordsjøen og Skagerrak. Her baseres blandingsfiskeriet på sterkt reduserte bestander i et økosystem preget av stor slitasje. Følgelig er innsatsen stor for å oppnå lønnsomhet i fisket. Fiskeriene i dette havområdet i dag bruker betydelig mer motorkraft, drivstoff og tid for å lande samme mengde fisk som for 100 år siden.

Nå gjør også økt pådriv fra temperaturøkningen at det haster å kompensere med mer treffsikker forvaltning.

Gevinst for fiskeriene

Verneområder gir mulighet for at lokale bestander kan hente seg inn – og har samme målsetting som all fiskeriforvaltning. Dermed finnes det mulighet for at økt bruk av vern og beskyttelse også vil kunne gi en gevinst for fiskeriene.

En vanlig innvending er at fiskeriene trenger tilgang til areal. Men tilgang til rike ressurser er sannsynligvis viktigere enn selve størrelsen på tilgjengelig areal. Muligheten for å høste samme mengde med mindre innsats vil kunne gi økt lønnsomhet for flåten og mer stabil tilgang på mat fra havet – spesielt i lys av de pågående klimaendringene.

FNs nyeste klimarapport fremhever at større områder med redusert menneskelig påvirkning er en

viktig tilpasning for å bygge robuste bestander og økosystem. Slike områder kan gi marine organismer albuerom for å tilpasse seg en ny virkelighet med endringer i leveområder og arter på flyttefot.

I rapporten brukes begrepet *conservation* i stedet for *protection*; dette er et litt videre begrep som også inkluderer andre reguleringer enn strengt vern. En viktig oppgave fremover blir å vurdere hvilken beskyttelse som effektivt bygger robusthet for våre marine økosystem og marine ressurser, og hvordan forvaltningsplaner for havområdene, kystsoneplaner og fiskeriforvaltning kan bidra til dette.

Klimatilpasning

En konsekvens av klimaendringene er at arter og bestander flytter seg lenger mot polene i takt med at temperaturene øker. I våre farvann vil det på sikt medføre at nye arter blir aktuelle for fiskeriene. Samtidig vil de bidra med funksjon i økosystemet. Denne prosessen kan trolig forsinkes dersom vi fisker intensivt overalt.

Dersom vi forvalter for klimatilpasning, vil områder med vern og beskyttelse kunne fungere som «landingsplasser» for arter som utvider eller flytter sine utbredelsesområder inn i våre farvann. Dette kan bidra til artene hurtigere etablerer gytebestander og «permanent opphold».

Norge har lang og god tradisjon for samarbeid mellom næring, forskning og forvaltning. Dette samarbeidet er et nødvendig fundament for å lykkes med økt vern og beskyttelse av habitater og bestander. Storskala forvaltningseksperimenter som involverer alle parter vil være nyttige for å kunne samles rundt resultater som kan vurderes objektivt. Vi har lite å tape og mye å vinne på å komme raskt i gang med et slikt arbeid.

**INNSPEL TIL VERNEFRAMLEGGET FOR STAD MARINE VERNEOMRÅDE
FRIST FOR INNSPEL 15. APRIL**

ALLE DOKUMENTA LIGG PÅ WWW.STATSFORVALTAREN.NO/NN/VESTLAND/HOYRINGAR

NAMN/ORGANISASJON (SKRIV TYDELEG):

E-POST:

TELEFON:

INNSPEL:

Statsforvaltaren i Vestland
Njøsauvegen 2
6863 LEIKANGER

Hei! Sander litt info!
Fartet var ikke stort nok; men
Dett word for tråhennet i djupet
skal vere et stort korall felt.
fortalt meg av gamle fiskars!

DA:

Sendu litt
info
Dag
Ankning

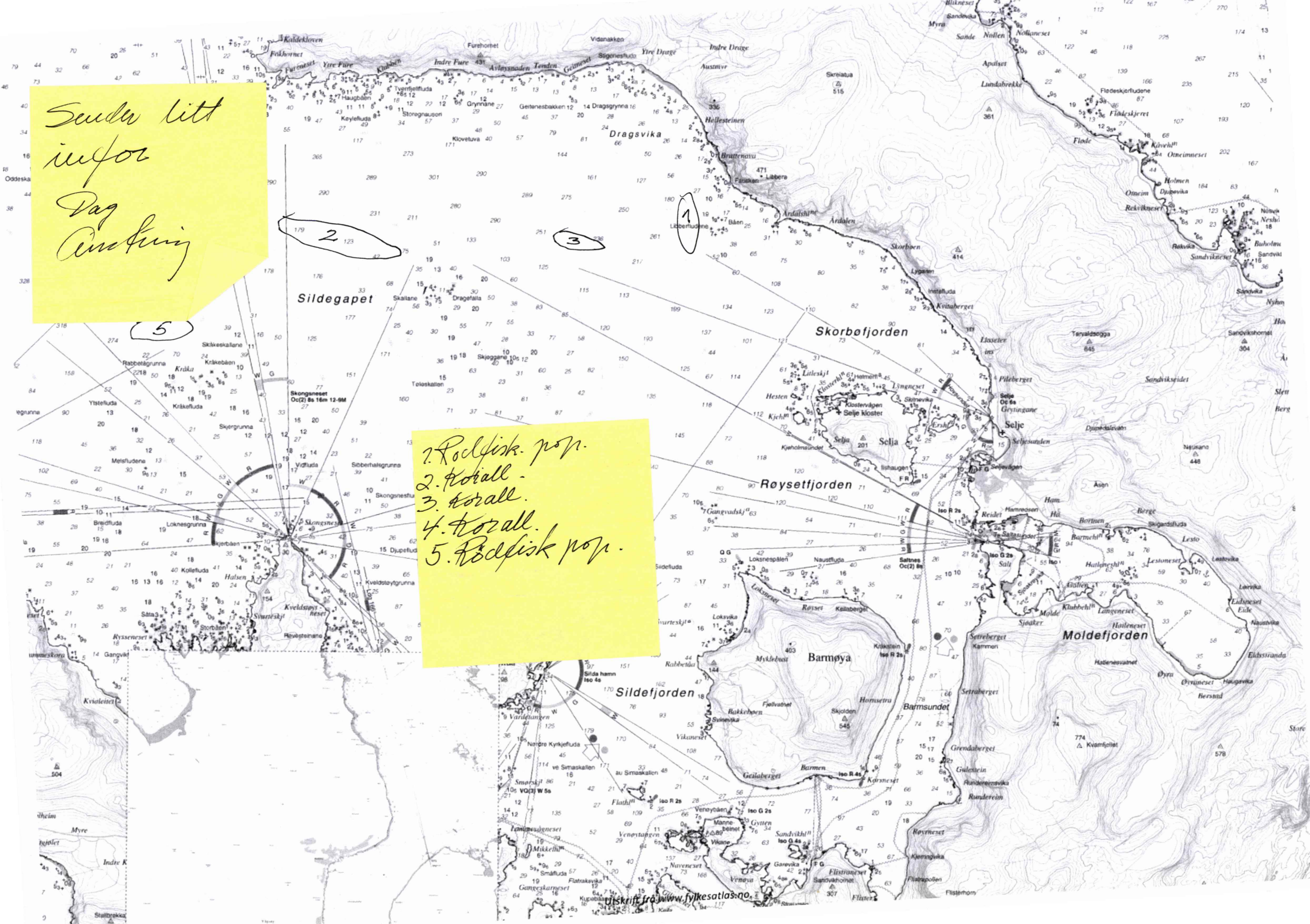
2

3

1

5

1. Rodfisk. pop.
2. Korall -
3. Korall.
4. Korall.
5. Rodfisk pop.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Statsforvalteren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Dato: 11.04.2022
Vår ref: 17/03336-6
Dykkar ref: 2019/12619

Fråsegn til høyring av verneframlegget for Stad marine verneområde i Stad og Kinn kommunar

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG_NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 9. februar 2022.

DMF er statens sentrale fagmyndigheit ved forvaltning og utnytting av mineralske ressursar, og skal bidra til størst mogleg samla verdiskaping basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og foredling av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har eit særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i saker etter naturmangfaldlova.

Sentrale mål i mineralforvaltninga er å sikre tilgangen til mineralressursane i framtida og å hindre at viktige førekomstar blir bandlagt av arealbruk som utelukkar framtidig utnytting.

Om saka

Statsforvaltaren i Vestland sender framlegg til Stad marine verneområde på høyring. Forslaget om marint vern på Stad er eit ledd i arbeidet med å verne eit representativt utval av norsk natur for komande generasjonar. Området er utvida på sørsida av Stad etter oppstartmeldinga, samstundes som det er opna for taretråling på nordsida aust for Stålet.

Fråsegn frå DMF

DMF ga fråsegn til varsel om oppstart av verneprosessen 12. februar 2018. Forslaget til verneforskrifta legg ikkje nye restriksjonar på ferdsel gjennom området, og endrar difor ikkje føresetnadene for uttransportering av massar frå uttak i drift som kan bli påverka av verneforslaget. Det har ikkje kome til nye registreringar av mineralske ressursar eller bergrettar i området sidan dette. DMF har dermed ikkje merknadar til høyring av verneframlegget for Stad marine verneområde.

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no. Her finn du og vår digitale kartløyning, som er eit nyttig verkøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettar m.m., supplert med relevante kartdata frå andre etatar.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Henning Sigstad
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Henning Sigstad

Mottakarar:
Statsforvalteren i Vestland Njøsavegen 2 6863 LEIKANGER

Kopi til:

Til

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

v. Tom Dybwad

Fra

FMC Biopolymer AS

v. Harald Bredahl

Råstoffsjef

Innspill til melding om oppstart av verneprosess for to marine verneområder: Stad og Dalsfjorden

Viser til brev med melding om oppstart, referanse 2017/3311-432.1, og takker for anledningen til å komme med innspill til arbeidet med verneprosessen for de to marine verneområdene Stad og Dalsfjorden.

Dupont (tidligere FMC/Pronova/Protan) og våre samarbeidspartnere har høstet stortare i over 50 år bl.a. i Sogn og Fjordane. Vi har i denne tiden opparbeidet oss en betydelig erfaringsdatabase når det gjelder stortarens biologi, deriblant reproduktivitet og tilvekst. Denne forståelsen benyttes hver eneste dag til å gjøre kloke og langsiktige valg mht. til ressursutnyttelse og bærekraft.

Råvaresituasjonen ved vårt prosessanlegg har i de senere år vært presset, med flere dagers produksjonsstans grunnet råvaremangel. Råvaremangelen skyldes i stor grad nye fredningsbestemmelser, og enhver ytterligere utestengelse fra eksisterende høsteområder vil gi stor og direkte negativ effekt på våre aktiviteter.

Vi setter pris på at det delvis er tatt hensyn til vårt behov for råstoff i det aktuelle vernearbeidet, med åpningen for å opprettholde høsting øst av Stålet. Men verneforslaget vil føre til ytterligere dager med produksjonsstans fordi vi mister tilgang til deler av høstefeltene 105B, 106D og 109B. Vi har tidligere jevnlig høstet mellom 1500-2000 tonn her, fordelt på to høstesykluser.

Norfjord Fiskarlag har foreslått å utvide vernesonen til også å gjelde 103E og 104C, hvor vi jevnlig høster 5000-6000 tonn, fordelt på to høstesykluser. For oss vil konsekvensene om vi skulle bli utestengt fra disse områdene innebære at vi går vi fra krise til katastrofe, med flere ukers produksjonsstans som følge av råvaremangel.

Vi vet at høsting av stortare er befestet med en del myter og feil forestillinger om hvordan dette påvirker naturmiljøet. En av dem er at grindtrålen som blir benyttet under innhøstingen skader havbunnen. Dette stemmer ikke. Grindtrålen er designet for å feste seg til stortare i overgangen mellom stilken og heftet, slik at det under høsting er minimal eller ingen kontakt mellom grindtrålen og havbunnen. Grindtrålen trekkes av en wire som er koblet til en vinsj på kranen på høstefartøyet, i en skrå oppoverrettet bevegelse. Utformingen av fremre del av grindtrålen er ovalt buet oppover, slik at høsteredskapet ikke skal sette seg fast i ulike formasjoner. Grindtrålen vil også lette seg opp i vannmassen ved for hurtig inntauing. Dermed har grindtrålen minimal, eller ingen, slitasjeeffekt på havbunnen.

Dupont har gjennom flere år samarbeidet med Havforskningsinstituttet (HI) i deres arbeid med å undersøke og dokumentere effektene av tarehøsting. Per nå er vi blant annet involvert i prosjektene «Biomassemodellen» og «Prøvehøsting Nordland». Det er utarbeidet flere rapporter fra alle prosjektene som har vært gjennomført og som er under gjennomførelse, og det har ikke vært funnet eller rapportert om skader på havbunnen grunnet tarehøsting. Dermed vil vi påstå at det er godt dokumentert av HI at grindtrålen som høsteredskap ikke skader havbunnen. Vi vil også påpeke at HI gjennom sine forskningsprosjekter har dokumentert at det ikke er funnet negative effekter av tarehøsting på fisk og krabber. Etter tarehøsting restitueres området raskt med ny tilvekst.

Etter vår formening viser HI sin forskning at det ikke er grunnlag for å påstå eller frykte at taretråling med bruk av grindtrål har negativ eller ødeleggende effekt på havbunnen eller fiskeriene. Ettersom det ikke er grunnlag for påstanden om taretrålingens ødeleggelser mener vi at det heller ikke er faglig grunnlag for utestengelse av kommersiell tarehøsting i de aktuelle områdene.

Et stengt høsteområde for stortare vil ha veldig store negative konsekvenser for vår næring, også sammenlignet med tradisjonelt fiskeri. Uavhengig dette er utestengelse etter vår formening også dårlig utnyttelse av en naturressurs som har stor betydning innen flere områder som farmasi, medisin, ernæring osv.

Stortaren er en fastsittende plante, og har ikke mulighet for å vandre fra et område til et annet. Alle tareforekomster "høstes" jevnlig av naturen selv, primært som følge av bølger, i hva vi betegner som stormhøsting. Stormhøsting river løs stortare, og det meste av stortaren havner i dypprenner og fordypninger lenger ute til havs.

Når det gjelder tematikken omkring referanseområder vil vi nevne at det allerede er flere nærliggende naturvernområder med forbud om tarehøsting, eksempelvis:

- Sildekruna naturreservat, Vågsøy kommune, Sogn og Fjordane
- Einevarden naturreservat, Vågsøy kommune, Sogn og Fjordane
- Klovning naturreservat, Vågsøy kommune, Sogn og Fjordane
- Veststeinen naturreservat, Bremanger kommune, Sogn og Fjordane

Forskriftsfestet vern for disse områdene ble innført i 1993, og dermed er tareskogene her fullt restituert og innehar en funksjon som referanseområde for stortareskog, noe som tilsier at det ikke skulle være behov for flere referanseområder. I anbefaling fra rådgivende utvalg for marin verneplan 30. juni 2004, del 2.4.3. Referanseområder i forhold til taretråling:

Tareskog utgjør et dominerende kysthabitat og leveområde for et mangfold av arter, også fisk. Tare er samtidig en ressurs som høstes. For å redusere den totale belastningen for næringen, bør utvelgelse av taretrålfrie referanseområder i marin verneplan i størst mulig grad samordnes med områder som allerede er stengt eller foreslått stengt gjennom andre prosesser enn marin verneplan.

I naturmangfoldloven § 39 (marine verneområder) siste ledd slås det fast at når utøving av fiske er den eneste typen virksomhet som må reguleres for å oppnå verneformålet, skal regulering skje etter havressursloven. Havressurslova (06.06.2008 om forvaltning av viltlevende marine ressursar) har som formål å sikre en bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de viltlevende ressursene og det tilhørende genetiske materialet og å medvirke til å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. Havressurslova § 19 gir hjemmel for å opprette marine beskyttede områder der høsting og annen utnytting av viltlevende marine ressurser er forbudt. Det kan gjøres unntak for høstingsvirksomhet og annen utnytting som ikke er i strid med formålet med det beskyttede området.

Oppsummert ønsker FMC å spille inn følgende momenter i den videre prosessen med vernearbeidet:

- Tarehøsting hverken forringer eller ødelegger havbunnen
- Tarehøsting har ikke negative effekter på fisk og krabbe
- Utestengelse fra et område vil føre til større press på andre høstefelt
- Utestengelse vil ha en negativ effekt for verdiskaping og utnyttelse av en viktig naturressurs
- Nærliggende naturvernområder dekker behovet for referanseområder for stortareskog
- Marine verneområder for Stad og Dalsfjorden kan opprettes samtidig som en tillater tarehøsting i hele verneområdet.

Vi håper at vi vil bli involvert videre i arbeidet med verneprosessen, og ber om at fremtidig informasjon formidles til undertegnede.

Mvh

Harald Bredahl

Råstoffsjef

FMC Biopolymer

+47 995 20 103

E-post: Harald.Bredahl@dupont.com

Fra: Harald Bredahl[harald.bredahl@dupont.com]
Sendt: 15.03.2018 15:13:55
Til: FMSF Postmottak
Kopi: Dybwad, Tom; Tor Arthur Halvorsen; Trond Helgerud
Tittel: 20180314 Dupont innspill til oppstartsbrev marint verneområde Stad S&F.DOCX

Hei

Vedlagt ligger FMC Biopolymer AS sitt innspill til marint vern Stad og Dalsfjorden.

Ønskes ytterligere informasjon, kontakt undertegnede.

Mvh

Harald Bredahl
Råstoffsjef
Dupont Nutrition & Health

Mobil: 995 201 03

This communication is for use by the intended recipient and contains information that may be Privileged, confidential or copyrighted under applicable law. If you are not the intended recipient, you are hereby formally notified that any use, copying or distribution of this e-mail, in whole or in part, is strictly prohibited. Please notify the sender by return e-mail and delete this e-mail from your system. Unless explicitly and conspicuously designated as "E-Contract Intended", this e-mail does not constitute a contract offer, a contract amendment, or an acceptance of a contract offer. This e-mail does not constitute a consent to the use of sender's contact information for direct marketing purposes or for transfers of data to third parties.

Francais Deutsch Italiano Espanol Portugues Japanese Chinese Korean

http://www.DuPont.com/corp/email_disclaimer.html

Fra: Knagenhjelm, Maria[fmsfmck@statsforvalteren.no]
Sendt: 20.04.2022 12:49:08
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: SV: Høyring om Stad marine verneområde

Frå: Øyvind Hansen <Oyvind@scantrol.com>
Send: onsdag 20. april 2022 10:55
Til: Knagenhjelm, Maria <fmsfmck@statsforvalteren.no>
Kopi: Betty Hessevik <betty.hessevik@hotmail.com>
Emne: SV: Høyring om Stad marine verneområde

Takk, se vedlegg

Mvh
Øyvind

Fra: Knagenhjelm, Maria <fmsfmck@statsforvalteren.no>
Sendt: onsdag 20. april 2022 10:49
Til: Øyvind Hansen <Oyvind@scantrol.com>
Kopi: Betty Hessevik <betty.hessevik@hotmail.com>
Emne: SV: Høyring om Stad marine verneområde

Hei!

Takk for innspel! Brevet er stila til Stad kommune, ville du kanskje ha byta ut Stad kommune med Statsforvaltaren? Om du sender det på ny med denne korrigeringa legg eg den straks inn i arkivsystemet vårt.

Med venleg helsing

Maria C. Knagenhjelm
seniorrådgjevar

Statsforvaltaren i Vestland

Telefon 57 64 31 37
: 93 66 42 56
Mobil: fmsfmck@statsforvalteren.no
E-post: www.statsforvaltaren.no/vl
Web:

Frå: Øyvind Hansen <Oyvind@scantrol.com>
Send: onsdag 20. april 2022 10:36
Til: Knagenhjelm, Maria <fmsfmck@statsforvalteren.no>
Kopi: Betty Hessevik <betty.hessevik@hotmail.com>
Emne: SV: Høyring om Stad marine verneområde

Hei Maria,

Vedlagt er Eltvik velforening sine innspill til Høring om stad marine verneområde.

Håper våre innspill blir tatt med i videre arbeid med å verne om natur mangfoldet rundt stadlandet

Mvh

Øyvind Hansen

T 91804511

Eltvik Velforening

Statsforvalteren i Vestland

Eltvik Velforening (org 916322194)
6750 Stadlandet

Innspill til kommunedelplan for sjøareal i Stad Kommune (SAK 20/138)

Vil på vegne av Eltvik Velforening og som hyppig fritids brukere av sjøareal ytterst på Stadlandet kommentere at vi gir vår fulle støtte til «Ytste del av Stadlandet er foreslått som marint verneområde»

Planomtale kapittel 4.1 «Konsekvensutgreiing, Dagens situasjon» identifiserer Sør og vestsiden stadhalvøya som et «område med nasjonal landskaps- og kulturhistorisk verdi, og med viktige fiske- og verneinteresser. Store deler av området er foreslått til marint vern. Her er i tillegg svært viktige friluftsområde som har stor betydning både for turisme og for fastboende. Områda er sårbare for nye tiltak.»

Det samme mener vi gjelder for nord-øst siden stadhalvøya, området fra tungevågen naturreservat til vestsiden stad halvøya. Vi finner ikke at nevnte område er kommentert i planomtale 4.1 «Konsekvensutgreiing, Dagens situasjon». Også dette området forstår vi er foreslått for marint vern

Vi foreslå at det i kommunedelplan også legges til at Stad kommune, etter føre-var prinsipp, ønsker at det ikke utføres taretråling i dette området.

- Som fritidsfiskere i område ser vi tydelige sammenhenger fangstresultater etter de perioder det har vært taretråling.
- Tungevågen er naturreservat, økosystemet der er trolig avhengig av det naturmangfold som eksisterer i grunne område utenfor og rundt Stadlandet.
- Konsekvens utredning og ROS beskriver at det det er mangelfulle data for marint naturmangfold.
- Tareskog er viktig en viktig ressurs for naturmangfold og økosystem
- Det er usikkerheter knyttet til effekt av taretråling

Viser til sak hvor Roan Kommune i sin plan satt forbud mot taretråling i gitte områder

[Roan kommune - innsigelse til bestemmelse om forbud mot taretråling i kommuneplanens arealdel - regjeringen.no](https://www.roan.kommune.no/innbyggere/innleggelse-til-bestemmelse-om-forbud-mot-taretraling-i-kommuneplanens-arealdel-regjeringen.no)

For sak Roan Kommune viser vi Kommunal- og moderniseringsdepartementets vurdering:

«Dersom kommunen ønsker å synliggjøre hvilket område som bør unntas fra taretråling av hensyn til naturmangfoldet og fiske, kan kommunen med hjemmel i plan- og bygningsloven vedta dette der det ikke er utarbeidet forskrift om høsting av tare. Tilsvarende har kommunen hjemmel i plan- og bygningsloven til å synliggjøre områder i planen som er stengt for taretråling.»

Mvh

For Eltvik Velforening (org 916322194)
Øyvind Hansen

FISKERIDIREKTORATET

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

1 0 APR 2018

Saksnr. 1713311

Arkivnr. 432.1

Sakshand. TD Avd. MI

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane

Njøsvegen 2

6863 LEIKANGER

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Vest

Sakshandsamar: Hanne Marie Utvær

Telefon: 91102779

Vår referanse: 17/16782

Dykkar 2017/3311- 432.1

referanse:

Dato: 03.04.2018

Att:

Tom Dybwad

Uttale til melding om oppstart av verneprosess for to marine verneområde - Stad og Dalsfjorden

Vi viser til melding motteke her 3. november 2017 om ovannemnde sak.

Fiskeridirektoratet sitt ansvar og medverknad

Fiskeridirektoratet si rolle som sektormyndede er å fremje lønsam og verdiskapande næringsaktivitet gjennom berekraftig og brukarretta forvaltning av marine ressursar og miljø. Vi skal bidra til ei balansert og berekraftig utnytting av kystsona og havområda, med høve til utvikling for marine næringar.

Ved utarbeiding av marine verneområder har Fiskeridirektoratet sine regionkontor ansvar for å ta vare på sjømatnæringa sine interesser og sjå til at innføring av vern vert i samsvar med sektorlovverket som Fiskeridirektoratet forvaltar.

Bakgrunn for saka

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har meldt oppstart av arbeidet med å vurdere to område, Stad og Dalsfjorden, som marine verneområder etter § 42 i naturmangfaldlova og kapittel VII i forvaltningslova. Målet er å verne eit representativt utval av norsk natur for komande generasjonar, i desse områda gjeld dette vern av undersjøisk natur.

Føremålet med vernet:

For verneområde Stad:

- å ta vare på eit representativt havområde på den ytre, eksponerte kysten, frå land til ope hav. Verneverdiane i eit slikt område er knytt til botnen og botnorganismane, og den store

spennvidda i djupnettilhøve, botntilhøve og eksponeringsgrad, som til saman gjev stor spennvidde i plante- og dyreliv. Verneverdiane er altså knytt til mangfaldet av undersjøiske naturtypar i dette sterkt eksponerte kystområdet på den inste delen av kontinentalsokkelen.

For verneområde Dalsfjorden:

- å ta vare på ein særeigen, avskjerma fjord forma av innlandsisen si utgraving for om lag 2,5 millionar år sidan, med spesielle straumtilhøve og ein uvanleg kombinasjon av stor ferskvasstilførsel og artsrike hardbotnsamfunn, og eit (allereie verna) nasjonalt verdifullt estuarområde med sjeldsynte pusleplanteartar.

Våre innspel

Verneområde Stad:

Slik vernet er foreslått i dag, meiner vi det må vere ope for taretråling aust for Stålet (med unntak av i Tungevågen, då det her allereie er etablert eit naturvernområde av typen våtmark). Dette var den opphavlege tanken med vernet ved Stad, der det som var vest for Stålet skulle vere eit referanseområde utan taretråling. I noverande framlegg er det ikkje lagt inn noko referanseområde. Av den grunn må område der taretråling er tillat kunne utvidast i høve til framlegget.

Fiskeridirektoratet går sterkt i mot Fiskarlaget sitt forslag om å utvide planområdegrensene til òg å gjelde heile taretrålingsfeltene 104C og 103E (til Libbera). Utifrå hauste/biomassedata ser vi på desse to feltene som veldig viktige for tarenæringa. Samtidig vil tarenæringa med framlegget som ligg føre for marint vern, miste høve til å hauste tare på store delar av vestsida av Stålet, noko dei òg vil tape store haustekvantum på.

Vi er òg uroa for at konsekvensen av å stenge for store områder i forbindelse med marint vern ved Stad kan føre til eit større press på andre tarehaustingsfelt langs kysten. Frå havforskningsrapporten 2017 finn vi følgjande om hausting av Stortare;

«Tarehøsting, som på norskekysten foregår med tindetrål, reguleres gjennom fylkesvise forskrifter der kystområdene deles inn i felt som er åpne for høsting hvert femte år (hvert fjerde år i Rogaland), uten at det foreligger kvotebegrensninger på uttaket. Taretrålingen går mest ut over de store tareplantene, mens småplantene som overlever vokser raskere på grunn av bedre lysforhold, og vil med tiden reetablere tareskogen.»

På grunn av kuperte bunnforhold, som er lite tilgjengelig for taretrålen, er det vanligvis partier med uberørt tareskog på feltene der det høstes stortare. Selv om tarehøstingen er et avgrenset inngrep, vil likevel tareskogens økologiske funksjon reduseres i en viss periode, avhengig av uttaksgrad og tarevegetasjonens reetableringsevne.»

Det er ikkje kome noko forskingsresultat som seier at tarehausting påverkar fiskeria negativt i stor grad og det pågår kontinuerleg forskning på området.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at tarehaustingsfelte som har størst nytte for tareneringa framleis er opne for taretråling. Vi foreslår difor at forbodet mot taretråling innafor verneområdet vert avgrensa til eit område frå Furestaven til Kjerringa (Dekkane naturreservat). Sjå vedlagt kartutsnitt. Alternativt kan heile verneområde Stad innskrenkast til berre å gjelde område frå Furestaven til Kjerringa (Dekkane Naturvernområde).

Haustekvantum på haustefelta ved Stad siste 5 år.

Hausteperiode	Felt	Tonn
01.11.2015 - 31.08.2016	103E	3250
01.11.2013 - 31.08.2014	104C	1752
01.11.2017 - 31.08.2018	105B	545
01.11.2016 - 31.08.2017	106A	185
01.11.2016 - 31.08.2017	107A	0
01.11.2014 - 31.08.2015	108D	1148
01.11.2017 - 31.08.2018	109B	1773
01.11.2015 - 31.08.2016	110E	467

Figur 1. Data frå FMC/ Dupont

Det føregår og fiske med snurrevad i vikene ved Stadlandet. Det er viktig at dette fisket kan føregå uhindra av verneframlegget.

Verneområde Dalsfjorden:

Her er det lite kommersielle fiskeriinteresser som vil bli hindra av verneframlegget slik det ligg føre i dag utanom eit reketrålfelt som går frå Vilnesfjorden og inn i Dalsfjorden til Grimeneset. Vi har difor ingen merknadar. Vi føreset av framlegget ikkje er til hinder for utviklinga av skjelnæringa som er i Dalsfjorden i dag.

Akvakultur i Dalsfjorden i dag:

Lokalitets nr	Lokalitetsnamn	Art	Kapasitet	Kommune
13501	Kvamen	Blåskjel	40.000 DA	Fjaler
19476	Gjelet	Blåskjel	30.000 DA	Fjaler

Fiskeridirektoratet region Vest føreset at Fylkesmannen tek omsyn til våre merknadar og ser fram til eit godt samarbeid om den vidare verneprosessen for verneområda Stad og Dalsfjorden.

Med helsing

Leni Marie Lisæter
seksjonssjef

Hanne Marie Utvær
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og vert sendt utan handskriven underskrift

Mottakarliste:

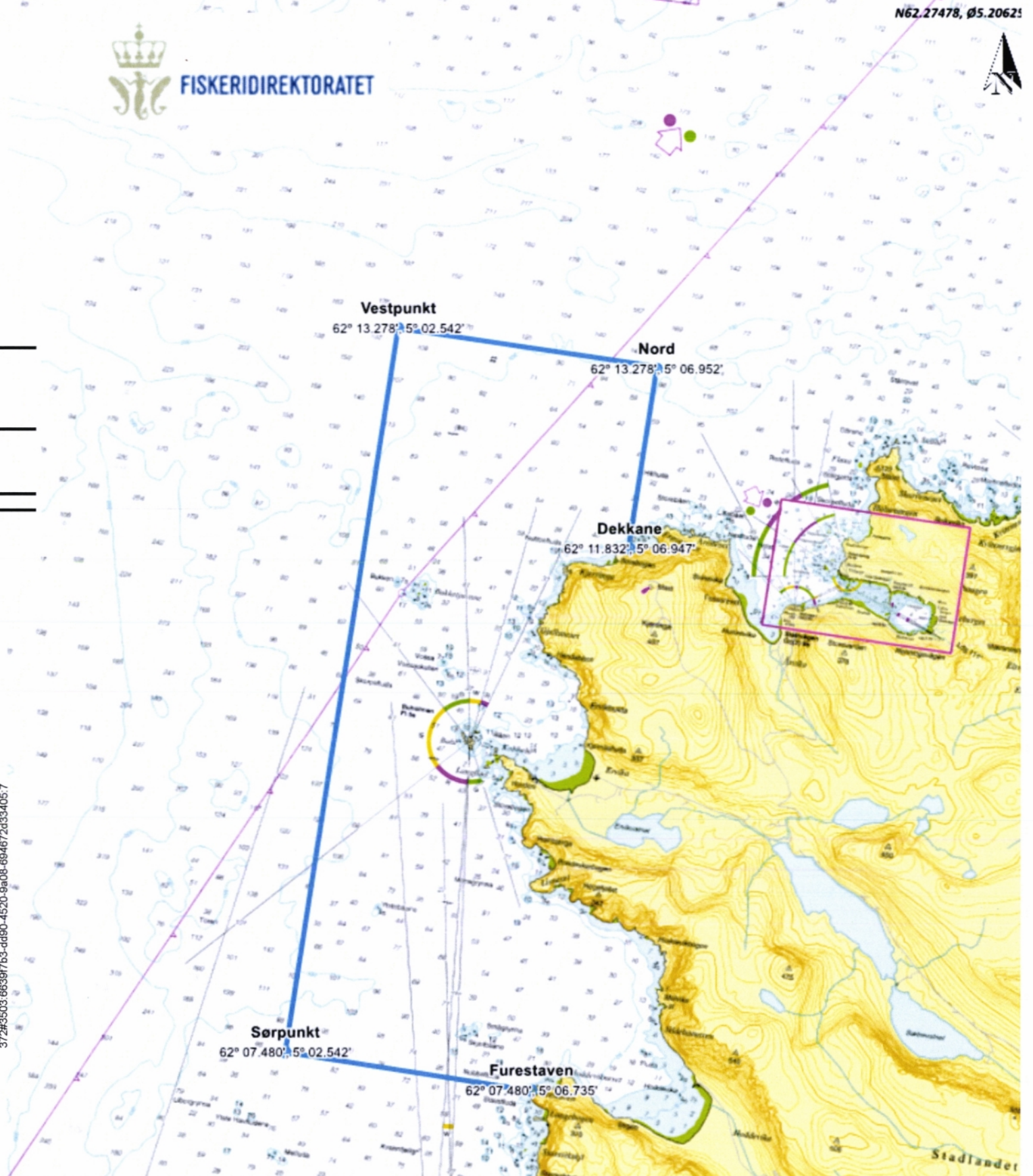
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Njøsvegen 2 6863 LEIKANGER

Vedlegg

Framlegg marint vern Stad

372#93503:663917b3-dd90-4520-9a08-694672d33405:7

Framlegg marint vern Stad

Furestaven til Dekkane. Framlegg til område der taretråling er forbode innafor område for marint vern Stad. Alternativt innskrenking av område for marint vern Stad.

2018-04-03 15:50

Fiskeridirektoratet og ND-parter

3500m

From: Martin Mathisen[mamat@fiskeridir.no]
Sent: 25.05.2022 14:07:00
To: Knagenhjelm, Maria[fmsfmck@statsforvalteren.no]
Subject: Marint vern på Stad
Hei,

Vil bare understreke, og forsikre oss om, at vårt innspill i oppstartsmeldingen tas med videre som høringsuttalelse.

Uttalelsen er vedlagt

vh

Martin Mathisen Seniorrådgiver

Tlf: +47 95723431

FISKERIDIREKTORATET

Forvaltning i region Vest

mamat@fiskeridir.no | fiskeridir.no

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Njøsvegen 2
6863 LEIKANGER

Adm.enhet: Forvaltningsseksjonen i region
Vest
Sakshandsamar: Hanne Marie Utvær
Telefon: 91102779
Vår referanse: 17/16782
Dykkar referanse: 2017/3311- 432.1
Dato: 03.04.2018

Att:
Tom Dybwad

Uttale til melding om oppstart av verneprosess for to marine verneområde - Stad og Dalsfjorden

Vi viser til melding motteke her 3. november 2017 om ovannemnde sak.

Fiskeridirektoratet sitt ansvar og medverknad

Fiskeridirektoratet si rolle som sektormyndede er å fremje lønsam og verdiskapande næringsaktivitet gjennom berekraftig og brukarretta forvaltning av marine ressursar og miljø. Vi skal bidra til ei balansert og berekraftig utnytting av kystsona og havområda, med høve til utvikling for marine næringer.

Ved utarbeiding av marine verneområder har Fiskeridirektoratet sine regionkontor ansvar for å ta vare på sjømatnæringa sine interesser og sjå til at innføring av vern vert i samsvar med sektorlovverket som Fiskeridirektoratet forvaltar.

Bakgrunn for saka

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har meldt oppstart av arbeidet med å vurdere to område, Stad og Dalsfjorden, som marine verneområder etter § 42 i naturmangfaldlova og kapittel VII i forvaltingslova. Målet er å verne eit representativt utval av norsk natur for komande generasjonar, i desse områda gjeld dette vern av undersjøisk natur.

Føremålet med vernet:

For verneområde Stad:

- å ta vare på eit representativt havområde på den ytre, eksponerte kysten, frå land til ope hav. Verneverdiane i eit slikt område er knytt til botnen og botnorganismane, og den store

spennvidda i djupnetilhøve, botntilhøve og eksponeringsgrad, som til saman gjev stor spennvidde i plante- og dyreliv. Verneverdiane er altså knytt til mangfaldet av undersjøiske naturtypar i dette sterkt eksponerte kystområdet på den inste delen av kontinentalsokkelen.

For verneområde Dalsfjorden:

- å ta vare på ein særeigen, avskjerma fjord forma av innlandsisen si utgraving for om lag 2,5 millionar år sidan, med spesielle straumtilhøve og ein uvanleg kombinasjon av stor ferskvasstilførsel og artsrike hardbotnsamfunn, og eit (allereie verna) nasjonalt verdifullt estuarområde med sjeldsynte pusleplanteartar.

Våre innspel

Verneområde Stad:

Slik vernet er foreslått i dag, meiner vi det må vere ope for taretråling aust for Stålet (med unntak av i Tungevågen, då det her allereie er etablert eit naturvernområde av typen våtmark). Dette var den opphavlege tanken med vernet ved Stad, der det som var vest for Stålet skulle vere eit referanseområde utan taretråling. I noverande framlegg er det ikkje lagt inn noko referanseområde. Av den grunn må område der taretråling er tillat kunne utvidast i høve til framlegget.

Fiskeridirektoratet går sterkt i mot Fiskarlaget sitt forslag om å utvide planområdegrensene til òg å gjelde heile taretrålingsfeltene 104C og 103E (til Libbera). Utifrå hauste/biomassedata ser vi på desse to feltene som veldig viktige for tarenæringa. Samtidig vil tarenæringa med framlegget som ligg føre for marint vern, miste høve til å hauste tare på store delar av vestsida av Stålet, noko dei òg vil tape store haustekvantum på.

Vi er òg uroa for at konsekvensen av å stenge for store områder i forbindelse med marint vern ved Stad kan føre til eit større press på andre tarehaustingsfelt langs kysten. Frå havforskningsrapporten 2017 finn vi følgjande om hausting av Stortare;

«Tarehøsting, som på norskekysten foregår med tindetrål, reguleres gjennom fylkesvise forskrifter der kystområdene deles inn i felt som er åpne for høsting hvert femte år (hvert fjerde år i Rogaland), uten at det foreligger kvotebegrensninger på uttaket. Taretrålingen går mest ut over de store tareplantene, mens småplantene som overlever vokser raskere på grunn av bedre lysforhold, og vil med tiden reetablere tareskogen.»

På grunn av kupert bunnforhold, som er lite tilgjengelig for taretrålen, er det vanligvis partier med uberørt tareskog på feltene der det høstes stortare. Selv om tarehøstingen er et avgrenset inngrep, vil likevel tareskogens økologiske funksjon reduseres i en viss periode, avhengig av uttaksgrad og tarevegetasjonens reetableringsevne.»

Det er ikkje kome noko forskingsresultat som seier at tarehausting påverkar fiskeria negativt i stor grad og det pågår kontinuerleg forskning på området.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at tarehaustingsfeltene som har størst nytte for tareneringa framleis er opne for taretråling. Vi foreslår difor at forbodet mot taretråling innafør verneområdet vert avgrensa til eit område frå Furestaven til Kjerringa (Dekkane naturreservat). Sjå vedlagt kartutsnitt. Alternativt kan heile verneområde Stad innskrenkast til berre å gjelde område frå Furestaven til Kjerringa (Dekkane Naturvernområde).

Haustekvantum på haustefelta ved Stad siste 5 år.

Hausteperiode	Felt	Tonn
01.11.2015 - 31.08.2016	103E	3250
01.11.2013 - 31.08.2014	104C	1752
01.11.2017 - 31.08.2018	105B	545
01.11.2016 - 31.08.2017	106A	185
01.11.2016 - 31.08.2017	107A	0
01.11.2014 - 31.08.2015	108D	1148
01.11.2017 - 31.08.2018	109B	1773
01.11.2015 - 31.08.2016	110E	467

Figur 1. Data frå FMC/ Dupont

Det føregår og fiske med snurrevad i vikene ved Stadlandet. Det er viktig at dette fisket kan føregå uhindra av verneframlegget.

Verneområde Dalsfjorden:

Her er det lite kommersielle fiskeriinteresser som vil bli hindra av verneframlegget slik det ligg føre i dag utanom eit reketrålfelt som går frå Vilnesfjorden og inn i Dalsfjorden til Grimneset. Vi har difor ingen merknadar. Vi føreset av framlegget ikkje er til hinder for utviklinga av skjelnæringa som er i Dalsfjorden i dag.

Akvakultur i Dalsfjorden i dag:

Lokalitets nr	Lokalitetsnamn	Art	Kapasitet	Kommune
13501	Kvamen	Blåskjel	40.000 DA	Fjaler
19476	Gjelet	Blåskjel	30.000 DA	Fjaler

Fiskeridirektoratet region Vest føreset at Fylkesmannen tek omsyn til våre merknadar og ser fram til eit godt samarbeid om den vidare verneprosessen for verneområda Stad og Dalsfjorden.

Med helsing

Leni Marie Lisæter
seksjonssjef

Hanne Marie Utvær
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og vert sendt utan handskriven underskrift

Mottakarliste:

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Njøsvegen 2 6863 LEIKANGER

Vedlegg

Framlegg marint vern Stad

Fra: Knagenhjelm, Maria[fmsfmck@statsforvalteren.no]
Sendt: 04.04.2022 11:08:31
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspel til Stad

Eg representerer som leder i Hoddevik Grunneierlag og som nestleder i Nordfjord Fiskarlag. Eg vil berre seie att vi Hoddevika har ett moloanlegg som alle veit får mykje juling av mykje sjø kvar einaste vinter, vi hadde en storreparasjon av moloen for nokre år siden, der storbåra knuste deler av moloen, og med dei kloke hoder sine spådommer for framtida så skal det bli meir og verre veir, eg har vokse opp i Hoddevika og veit meget godt att når stortaren får vekse opp så har den bølgedempende effekt, dette har eg over år sett med selvsyn, eg er fullstendig klar over att dei som driv med taretråling har andre meininger om dette, men eg veit ka eg og dei andre grunneierne har sett og meiner, så å røske vekk taren frå berga ut om moloen må no vere den reine galskapen, vidare så er dette gode oppvekstområde for mange marine arter, blant annet hummer og kysttorsk, som vi no ser blir freda i Oslofjorden og skagerakkysten, så då må eg no spørje meg kor skal denne kysttorsken vekse opp når vi fjerner tareskogen??, så då kan vi spørje oss er virkelig nødvendig med denne raseringen av botnen?? Ka med nærheten til ~~det freda fuglefjellet Høgfjellet??~~ ^{Naturreservat} Eg snakker om Hoddevika, men det gjeld selvfølgelig det samme i heile det planlagde verneområdet, la oss ta vare på faunaen i havet langs kysten av Stadt.

Terje Hoddevik

Høgfjellet naturreservat som ligg

i området 2

Hei,

Onsdag kveld førre veke, den 30. mars, hadde vi eit folkemøte på Stad. Då fekk eg overrekt vedlagte skriv. Det er frå Terje Hoddevik, leiar i Hoddevik grunneigarlag og nestleiar i Nordfjord Fiskarlag. Kan de registrere vedlegget i rett sak i Elements? Saka heiter Stad marine verneområde og er eit høyringsinnspel.

Med venleg helsing

Maria C. Knagenhjelm

seniorrådgjevar

Statsforvaltaren i Vestland

Telefon 57 64 31 37
:
Mobil: 93 66 42 56
E-post: fmsfmck@statsforvalteren.no
Web: www.statsforvaltaren.no/vl

From: Terje Hoddevik[t-hoddev@online.no]

Sent: 15.02.2022 10:37:43

To: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]

Subject: Verneområde rundt Stadt

Hei

Hoddevik Velforening stiller seg bak Statsforvalteren sitt forslag til Vern rundt Stadt.

Mvh Terje Hoddevik

Leder Hoddevik Velforening

Sendt fra [E-post](#) for Windows

Fra: Knagenhjelm, Maria[fmsfmck@statsforvalteren.no]
Sendt: 12.05.2022 08:50:46
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Stad marine verneområde

Frå: Kjetil Drange <kjetil.drange@politiet.no>
Send: onsdag 11. mai 2022 21:14
Til: Knagenhjelm, Maria <fmsfmck@statsforvalteren.no>
Emne: VS: Stad marine verneområde

Hei

Her kommer høringsnotat med min underskrift. Om det er viktig å få med konas også kan vi ettersende den.

Videre har jeg innhentet flere underskrifter som støtter mitt notat.

Om noe er uklart vennligst ta kontakt.

Vedlagt email er også en grunneier som er mot taretråling. Men det kommer ikke helt frem i teksten, men han støtter også skrevet mitt.

Dersom det er mulig å unngå det, ønsker jeg ikke at det blir registrert avsender fra min email på jobb. Før heller opp privat email kjedra@yahoo.no.

Takk

Mvh
Kjetil F Drange
93029311

Fra: Kje Dra <kjedra@yahoo.no>
Sendt: mandag 9. mai 2022 08:26
Til: Kjetil Drange <kjetil.drange@politiet.no>
Emne: Fwd: Stad marine verneområde

Sendt fra min iPhone

Videresendt melding:

Fra: Kje Dra <kjedra@yahoo.no>
Dato: 9. mai 2022 kl. 08:25:35 CEST
Til: Jostein Hildenes <jostein.hildenes@gmail.com>
Emne: Sv: Stad marine verneområde

Flott takk

Sendt fra min iPhone

8. mai 2022 kl. 23:13 skrev Jostein Hildenes <jostein.hildenes@gmail.com>:

Hei. Her har vi signert dokumentet om verneområde.

Høringsuttalel

Viser til dok

Vestland dat

Bjorg Hildene

Grunneier

Bjorg Hilde

Jed - Jed

Kjetil Flister Drange
Marianne Beate Flister Drange
Grunneiere Gnr 231 Bnr 18 og Bnr 5.

fredag 6. mai 2022

Statsforvalteren i Vestland

Høringsuttalelse om Stad marine verneområde

Viser til dokument fra Statsforvalteren i Vestland datert 090222, ref 2019/12619.

Som Statsforvalteren skriver innledningsvis i dokumentet handler dette om å verne om norsk natur for kommende generasjoner.

Med dette skrivet ønsker vi å få frem synspunkt der formålet er å **også** definere som verna område **nordsiden av Stadlandet fra Stålet og østover til Tungevågen**, som vist Høringskartet. Og at det i dette området **blir forbudt å tråle etter tare**.

I tillegg: Videre mener jeg at vernesonen bør utvides til Rivjesundsholmane, øst for Rivjehornet. Herifra line rett nord til kommunegrensen Sande/Stad. Dette vil i tillegg til å verne et større område for fremtiden, også bidra til å beskytte Tungevågen våtmarksreservat.

Høringsdokumentet fra Statsforvalteren inneholder mange gode argument for å verne området. Vi ber det blir tatt hensyn til disse og kommer også med ytterligere synspunkt. Både når det gjelder fra lokale perspektiv og fra miljøperspektiv.

Naturen på Ytre Stadlandet er av at slikt særpreg både på land og i havet at det eneste rette er å hindre ødeleggelse av naturen og naturmangfoldet. Det er mange gode argumenter for å verne dette unike området. Vi ser ingen positive sider ved taretråling. At enkeltindivid skal profitere på å høste av og ødelegge vår kulturarv og vårt naturmangfold mener vi er helt uvesentlig, og forkastelig. Og etter å ha lest litt om argumentene Dupont bruker for traletråling, synes vi disse fremstår meget lite objektive.

Det er vår generasjons ansvar å ta vare på dette unike kulturlandskapet som Ytre Stadlandet er – både til havs og på land. Vi må se helheten. Både det UKL området Stadlandet er og verneområdet i havet som foreslått med forbud av taretråling. Et område som vi foreslår utvidet ytterligere østover mot Rivjehornet.

Vi kan ikke i høringsnotatene se at det er noen som stiller spørsmålet ang det vi ikke vet svaret på - ennå. Spørsmål om fremtiden. Dersom taretrålingen fortsetter i samme eller økende grad. Hvordan påvirker det tareskogen på sikt, og det livet/økosystemet er der? De langsiktige uopprettelige skadene vi ikke helt vet om, taler for at taretråling forbys. Vi kan ikke "gamble" med dette sårbare økosystemet.

«I 2001 publiserte *Science* en artikkel med tittelen «Historisk overfiske og kystøkosystemers kollaps». Artikkelen presenterte data som pekte mot at fiskerienes langvarige påvirkning, med stadig økt kapasitet og effektivitet, kunne være hovedårsak til utarming av bestander og kollaps i marine kystøkosystemer over store deler av verden – og at de største endringene hadde funnet sted et godt stykke tilbake i tid.

Arbeidet skapte stor debatt. 20 år senere er det internasjonal konsensus om denne virkelighetsbeskrivelsen. I sin rapport fra 2019 rangerte FNs naturpanel (IPBES) fiskerier som den klart viktigste driveren av redusert biologisk mangfold og slitasje på økosystemer i havet siden 1950-tallet.»

«I noen havområder har fiskeriene høy intensitet og langvarig påvirkning, for eksempel Nordsjøen og Skagerrak. Her baseres blandingsfiskeriet på sterkt reduserte bestander i et økosystem preget av stor slitasje. Følgelig er innsatsen stor for å oppnå lønnsomhet i fisket. Fiskeriene i dette havområdet i dag bruker betydelig mer motorkraft, drivstoff og tid for å lande samme mengde fisk som for 100 år siden.

Nå gjør også økt pådriv fra temperaturøkningen at det haster å kompensere med mer treffsikker forvaltning.»

Dersom det nå - mot all formodning - åpnes for taretråling må det settes svært strenge krav til intervallene for tråling og det må tas hensyn til at stortaren og økosystemet må vokse ut igjen.

Jeg, Kjetil Flister Drange, kom til Selje kommune i 1999, Og har siden bodd i området. Jeg dykker, seiler, padler, fisker og bruker fjellene til turer. Området er unik. Jeg har sammen med min kone Marianne kjøpt to gårdsbruk i Eltvik. Gårdsbruket har tinglyste rettigheter for hjortejakt, laksenot og naustrett. Kulturlandskapet som er i Eltvik Nordvest for moloen i Eltvik forbi Eltvikelva og utover er svært vakkert og helt spesielt utseende. Helt unikt for Stadlandet.

I tillegg ligger her Bygdas eneste sandstrand . Det er innerst i denne bukten, på denne lille stranden nå store mengder tarerester ender. Mange kubikk tykke lag. Noe selvsagt naturlig grunnet været, men taretråling vil medføre ytterligere mengder med tare.

Jeg går ikke nærmere inn på den bølgedempende effekten taren har på sanden på Stranden, men det antas at større bølger på stranden påvirker mengden sand der.

Nå vises det seg også at for fler flere tiår siden var det betydelig mer sand på denne stranden. Det er nærliggende å tro at økt taretrålingen har skylden for dette da tareskogens bølgedempende effekt ikke lengre er tilstede i samme grad.

Vi tenker også det er verdt å nevne at Stadhavet med det foreslåtte vernet er et helt unikt område når det gjelder alt liv som ferdes i havnet langs kysten. Alt passerer Stad. Alt må utenom Stad for å vandre sørover og nordover. Dette mener jeg er et særskilt argument for å verne både nord og sør for Stad – og forby all taretråling.

Så lenge det har bodd folk i Eltvik har havet vært levebrød. Og havet har vært knytpunkt. Og havet vil for all fremtid være avgjørende for Eltvikbygdas eksistens.

Grunneiere av gårdsbruk har tinglyste rettigheter for bruken av havna og bruk av laksnøter. Det er således ekstra viktig for grunneiere at verneområdet som er foreslått verner mest mulig mot aktivitet som taretråling – som uten tvil er ødeleggelse, eller i beste fall forstyrrende for livet i tareskogen og det økosystemet som der er.

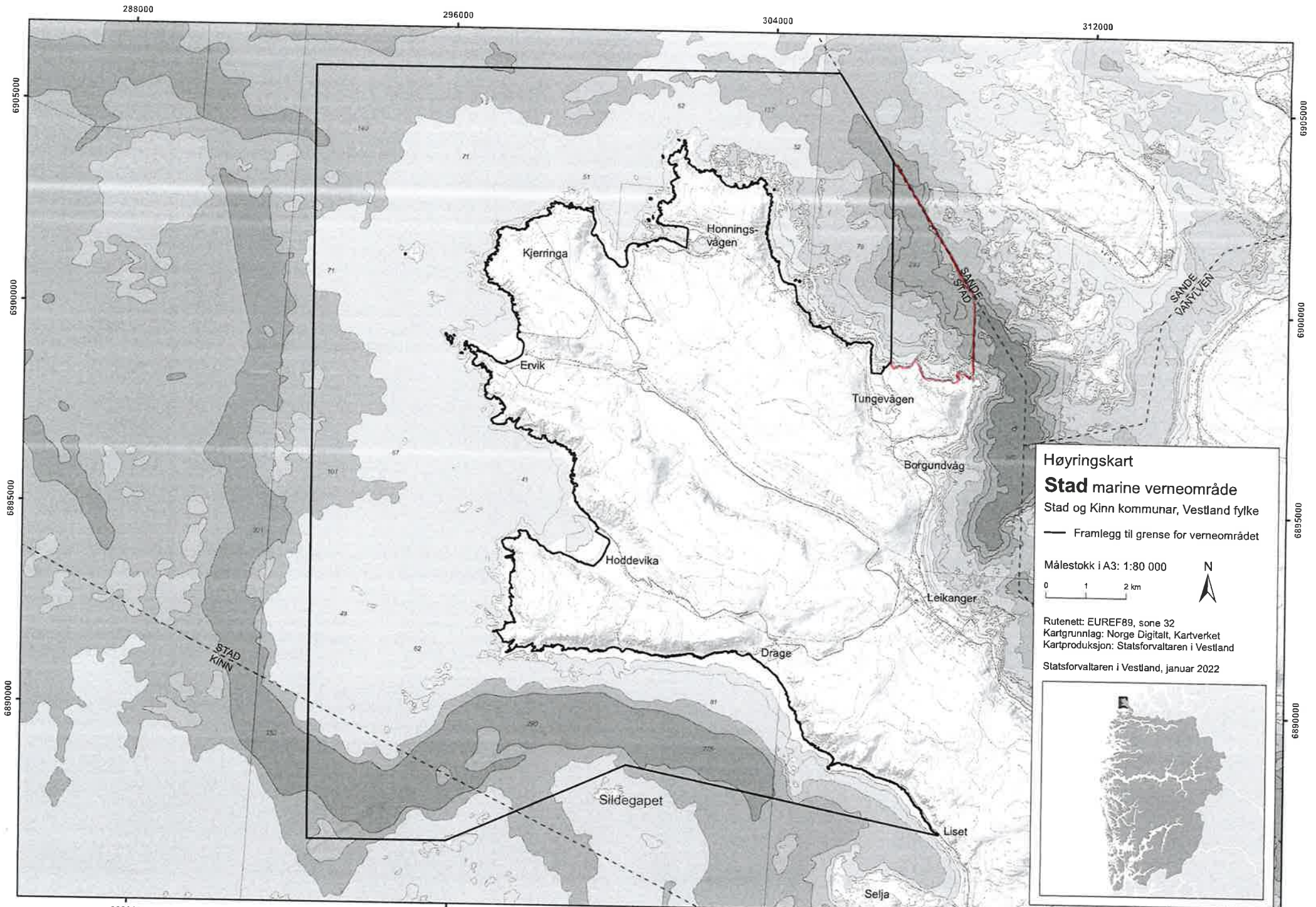
Men utover perspektivet til bygda Eltvik mener jeg det å verne området er viktig for å ivareta det ansvar vi har for kommende generasjoner i hele Norge.

- Som grunneier eller for lokalsamfunnet er **det ikke noe som er positivt** ved taretrålingen. Det er derimot negative konsekvenser som forklart over. Derfor mener jeg det burde være et utvidet verneområde til og med Rivjesundholmene som forklart over.

Kjetil F Drange

Marianne B F Drange

Høringskart
Stad marine verneområde
Stad og Kinn kommunar, Vestland fylke

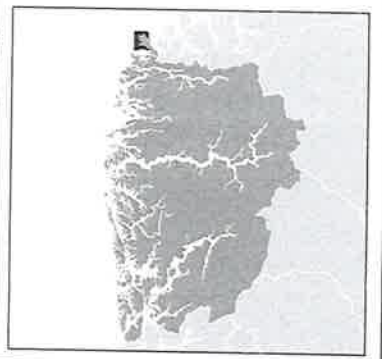
— Framlegg til grense for verneområdet

Målestokk i A3: 1:80 000

0 1 2 km

N

Rutenett: EUREF89, sone 32
Kartgrunnlag: Norge Digitalt, Kartverket
Kartproduksjon: Statsforvalteren i Vestland
Statsforvalteren i Vestland, januar 2022

KYSTVERKET

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Deres ref.:	Vår ref 2022/654-3	Arkiv nr	Saksbehandler Håkon Aamodt	Dato 13.04.2022
-------------	-----------------------	----------	-------------------------------	--------------------

Uttale til marint vern på Stad - høring av verneframlegget - Stad marine verneområde

Vi viser til deres oversendelse 09.02.2022 vedrørende overnevnte.

Det kommer frem av mottatt informasjon at det er ønske om opprettelse av et nytt marint verneområde på Stad i medhold av § 39 i Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Området på sørsiden av Stad har senere blitt utvidet etter oppstartmeldingen. Kandidatområdet er lokalisert i Stad og Kinn kommune i Vestland fylke.

Det kommer frem at formålet med Stad marine verneområde er å ta vare på et spesielt kystområde med truet, sjelden og sårbar natur med et rikt dyreliv, og som representerer naturtyper av særskilt naturvitenskaplig verdi. Det er en målsetting å holde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne virke som studieområde for forskning og overvåkning.

Kystverket

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket arbeider for en effektiv og sikker sjøtransport gjennom å ivareta transportnæringens behov for fremkommelighet og effektive havner. Kystverket deltar i planmedvirkning og utøver myndighet etter havne- og farvannsloven.

Havne- og farvannsloven (2019) har som formål å fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv. Kystverket skal ivareta disse interessene i det regionale og lokale planarbeidet.

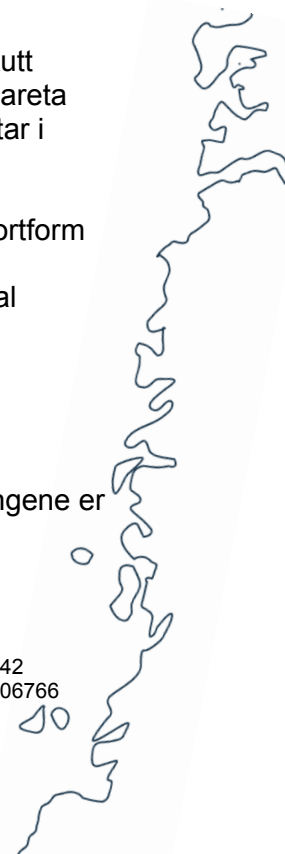
Kystverkets innspill

Kystverket stiller seg positiv til vern av sjøområder ved Stad. Innenfor foreslått verneområde er Kystverket eier og driver av flere navigasjonsinnretninger. Innretningene er etablert for å trygge ferdselen på sjø, og redusere risikoen for akutt forurensning.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Kystverket gis rett til ferdsel i forbindelse med nødvendig drift og vedlikehold av navigasjonsinnretninger innenfor verneområder i verneforskriften jf. § 4 bokstav h. Dette er viktig siden vedlikehold er nødvendig for at navigasjonsinnretningene skal gi den sjøsikkerheten de er ment å gi.

Figur 1: Oversikt over sjøtrafikk utenfor Stad perioden 01.01.2019 – 31.12.2019. Kun fartøyer utstyr med AIS kommer frem i utvalget, dermed er deler av småbåttrafikken ikke representert i figuren. Kilde: Kystdatahuset

Det kan oppstå behov for å endre på eksisterende navigasjonsinnretninger eller å etablere nye. Dette kan f.eks. være aktuelt for å oppnå bedre merking, merking av hindringer som ikke tidligere er merket og tilpasning til endringer i standarder for utforming av slike installasjoner. Oppdatert og god merking kan være viktig for å unngå uønskede hendelser, med de konsekvenser det kan ha for de naturverdiene som omfattes av verneforslaget.

Etablering av nødvendige navigasjonsinstallasjoner forutsetter dispensasjon etter foreslått verneforskrift § 5 bokstav a. Det er Kystverket som i dag har ansvaret for å vurdere behovet for å etablere nye navigasjonsinnretninger i farvannet, jf. havne- og farvannsloven § 10. For slike tiltak bør det ikke etableres et ekstra forvaltningsnivå, der det tillegges «Forvaltningsstyresmakta» å vurdere om en nødvendig navigasjonsinnretning kan etableres.

Forslaget til verneforskrift § 4 bokstav h bør derfor endres slik at også fjerning, nyetablering og endring av navigasjonsinnretninger er tillatt. Bestemmelsen bør videre endres slik at den gjelder både farvannsskilt og navigasjonsinnretninger. Kystverket mener at nyinstallasjoner og endringer bør kunne tillates da dette kan være med på å redusere

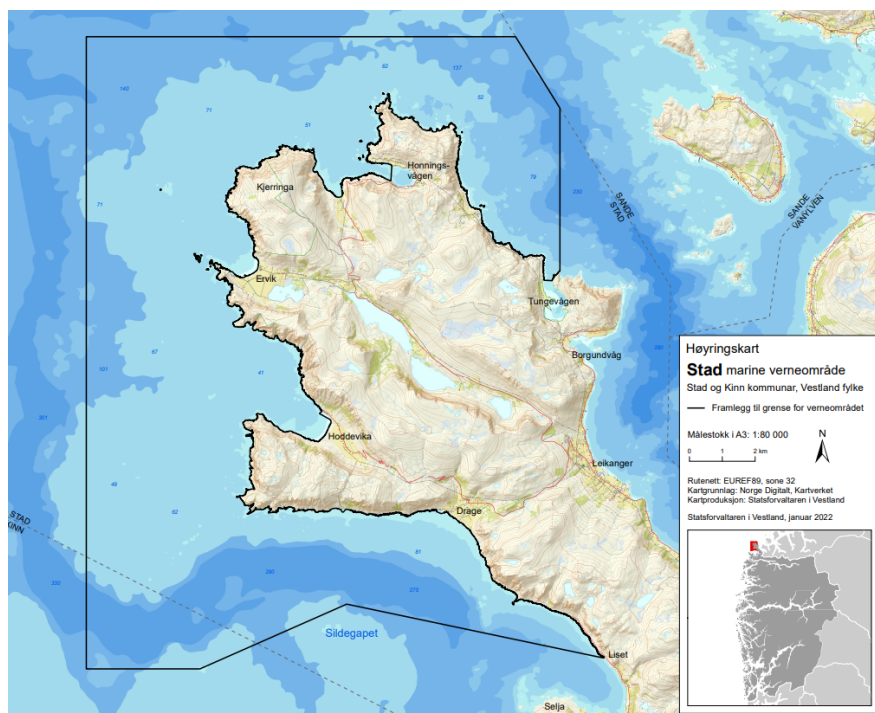
risikoen for uhell i et slikt sårbart område. Om begrepet «navigasjonsinnretninger», Prop. 86 L (2018-2018) til § 10.

Foreslått ordlyd § 4 bokstav h: (Generelle unntak fra vernereglane) Oppføring, fjerning, drift og vedlikehold av navigasjonsinnretninger og farvannsskilt.

Kystverket skal utbygge Stad skipstunnel øst for foreslått verneområde. Dette blir verdens første skipstunnel og tiltaket har som formål å redusere risikoen for skipsulykker, redusere ventetiden for skipsfart og legge til for mer sjøtransport av gods. Realisering av Stad skipstunnel vil gjøre sjøtransporten tryggere, mer effektiv og mer miljøvennlig. Vi vil påpeke at skipstunnelen også vil avlaste skipstrafikken som nå går innenfor det foreslåtte verneområdet. Mindre tilstedeværelse av skipstrafikk i kombinasjon med vernet vil kunne virke positivt på naturmangfoldet i området.

Informasjon om farleder, sjøtrafikk, kystinstallasjoner mv. er tilgjengelig og kan lastes ned fra Kystverkets kartverktøy, www.kystinfo.no, www.kystdatahuset.no og www.barentwatch.no.

Kystverket har ingen ytterligere innspill til verneframlegget.

Figur 2: Oversikt over kandidatområdet som vil utgjøre Stad marine verneområde.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
avdelingsleder

Håkon Aamodt
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Dykkar ref:
Vår ref: 2022/29744
Dato: 13.04.2022
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmiddel

OFFENTLEG ETTERSYN AV VERNEFRAMLEGGET - MARINT VERN PÅ STAD

Mattilsynet er ein statleg etat med forvaltingsområda planter, fisk, dyr, mat og drikkevatn. Som høyringsinstans har Mattilsynet i oppgåve å medverke til at det blir teke omsyn til nasjonale og regionale interesser innanfor områda:

- drikkevatn
- plantehelse
- fiskehelse/fiskevelferd
- dyrehelse/dyrevelferd

Mattilsynet kan ikkje sjå at det avsette området som det er planlagt marint verneområdet for ved Stad i Stad kommune, som vist i kart merka *Vedlegg 1 a høyringskart Stad marine verneområde oversiktskart*, kjem i konflikt med eller har negativ påverknad til dei områda som vi forvaltar og har i oppgåve å medverke til at det blir teke omsyn til.

Vi kan heller ikkje sjå at det avsette området som er planlagt som marint verneområde kjem i konflikt med eksisterande eller avsett område for akvakultur i Stad kommune sin kommuneplan.

Med helsing

Siril Lillebø

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og blir sendt utan signatur.
Dokument som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Fra: postmottak@mattilsynet.no[postmottak@mattilsynet.no]
Sendt: 13.04.2022 11:30:48
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: E-post fra Mattilsynet

Saksnr: 2022/29744

Med vennlig hilsen

Siril Lillebø
Mattilsynet

Telefon: 22 40 00 00

Felles postadresse: Mattilsynet, felles postmottak, postboks 383, 2381 Brumunddal
postmottak@mattilsynet.no

www.mattilsynet.no www.matportalen.no

Møre og Romsdal
fylkeskommune

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
2019/12619	09.02.2022	15139/2022/K21	Johnny Loen, 71 28 02 43	08.04.2022

Stad marine verneområde - fråsegn til framlegg om vern

Fylkeskommunen utgjør det regionalpolitiske nivået i det norske styringssystemet. Fylkestinget er øvste mynde.

Fylkeskommunen er på vegner av staten delegert forvaltingsmynde mellom anna innan samferdsel, kulturminnevern, vassressursforvaltning, naturressursforvaltning og friluftsliv, men har også viktige roller som pådrivar for regional utvikling og som tenesteleverandør innan kultur, utdanning, tannhelse og samferdsel.

[Fylkeskommunens planverk](#) er, saman med lover, forskrifter og retningslinjer styrande for korleis dei ulike rollene og oppgåvene blir samordna og løyste, også når vi er høyringspart i ulike saker.

Fylkeskommunen har ansvar for drift og gjennomføring av [regionalt planforum](#). Vi rår til at alle kommuneplanar blir lagt fram og drøfta der, før vedtak om offentleg ettersyn.

Saka gjeld eit framlegg om vern av eit sjøareal, hovudsakleg i Stad kommune. Over eit kort strekk, grensar arealet til sjøareal i Sande, og vi ber om at det blir lagt vekt på merknader frå Sande kommune. Vi har elles ikkje vesentlege kommentarar.

Med helsing

Ingunn Bekken Sjøholm
Fylkesplansjef

Johnny Loen
Plansamordnar

Dokumentet er elektronisk godkjent og krev derfor ikkje signatur

Kopi:
Sande kommune
Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

Fra: post@mrfylke.no[post@mrfylke.no]
Sendt: 11.04.2022 12:05:42
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Epost fra Møre og Romsdal fylkeskommune

Stad marine verneområde - fråsegn til framlegg om vern

Mvh,

Johnny Loen,
johnny.loen@mrfylke.no
Møre og Romsdal fylkeskommune

Høyringsvar for marint vern rundt Stadt

Nordfjord fiskarlag stiller seg positive til det marine fredningsområdet rundt Stadt, så lenge det ikkje går utover bruken av aktive og passive redskaper.

Nordfjord fiskarlag ønsker å understreke viktigheita av å få fredet dette området slik som det framlagt. Som fiskarlaget tidligare har uttalt så er ein variert tareskog eit viktig oppvekstområde for fisk og skalldyr. Det blir no forska på akkurat dette, og innspel frå HI bekrefter at tareskogen er viktig for fisk og skalldyr.

Det finns heller ikkje noko dokumentasjon på kva effekt taretråling har på krabbe og hummer, fiskerane har merka markant nedgang i fiskeriet i tida etter taretråling har funne sted. For så og bli bedre etter kvart som tareskogen veks opp att. Her må ein være føre var, og frede området.

Mvh Nordfjord Fiskarlag

V/ Njål Aarsheim

Fra: Njål[njaalaarsh@hotmail.com]
Sendt: 09.05.2022 17:17:32
Til: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Høyring av Stad marine verneområde

Hei,

Legger ved høyringssvar for Stad marine verneområde frå Nordfjord Fiskarlag.

Mvh Njål Aarsheim

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Vår dato: 20.04.2022

Vår ref.: 201708663-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2019/12619

Uttalelse på høring av verneframlegget - Marint vern på Stad

Vi viser til høring av verneforslaget for Stad marine verneområde.

- [Lenke til området i NVE Atlas.](#)
- Linja AS (tidligere SFE Nett AS) har områdekonsesjon i området. Vi kan ikke se at Linja AS er blitt inkludert i adresselisten og ber Statsforvalter inkludere de. NVE har som regel informasjon om planer for transmisjons- og regionalnett gjennom Kraftsystemutredningene (KSU). Vi har derimot ikke fullstendig oversikt over alle nettkomponenter og -planer for distribusjonsnett på lavere spenningsnivå og ber Statsforvalter ta kontakt med områdekonsesjonær for å høre om de har noen innspill. Dette er for å unngå konflikter knyttet til eksisterende eller planlagte anlegg i området.
- NVE har i tidligere uttalelse informert om at opprettelse av Stad marine verneområde ikke er i konflikt med kjente vannkraftressurser.
- NVE har tidligere gitt konsesjon til Kvernevik Engineering AS for å bygge og drive et testanlegg for offshore vindkraft av inntil tre flytende vindturbiner utenfor Stad og Kinn kommuner. [Konsesjonssak - NVE](#)

Det er gitt konsesjon for et testanlegg for flytende havvind i området som er gyldig frem til 01.01.2025, noe som også vil behøve sjøkabel for tilknytning. Denne må tas i betraktning under utarbeidelse av verneforskriften. NVE er positive til at verneforskriften åpner opp for vurdering av dispensasjon for legging av kabler og rørledninger, så langt som mulig samlet i korridorer. Videre er vi positive til at bestemmelsene er i tråd med generelle verneregler for marine verneområder. Statsforvalter informerer at det er i framlegget til verneforskrift ikke lagt inn hjemmel til framtidige vindkraftanlegg, og det er ikke kommet innspill i verneprosessen på konkrete planer om vindkraft til havs.

Det stemmer at NVE ikke har mottatt MTA-plan (miljø,-transport og anleggsplan) som er et vilkår for byggestart, og anlegget har ikke blitt satt i drift før fristen gikk ut for mer enn to år siden. Selv om fristen ikke er overholdt, gjelder konsesjonen fortsatt. Konsesjonæren

kan søke om utsatt frist for idriftsettelse/ny konsesjon om de ønsker, men vi har ikke opplysninger som tilsier at det er aktivitet i dette prosjektet. Vi ber Statsforvalter å ta kontakt med tiltakshaver av prosjektet, Kvernevik Engineering AS. Kvernevik Engineering AS er inkludert i adresselisten, men vi kan ikke se at de har uttalt seg og ber de gjøre det.

Med hilsen

Hedvig Kristoffersen
Førstesekretær

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTAREN I VESTLAND

Kopimottakerliste:

STATNETT SF

Olje- og energidepartementet

Kvernevik Engineering AS

LINJA AS

Fra: Østebø Gunnar Mån[]
Sendt: 14.02.2022 14:42:00
Til: sfvlpost@statsforvalteren.no[sfvlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Jarandsen Bente[Bente.Jarandsen@npd.no];Husebø Kristin
Reitan[Kristin.Reitan.Husebo@npd.no];Rundell Erik Nilsen[Erik.Rundell@npd.no];Nilsen Torhild
S[Torhild.Nilsen@npd.no];Husebø Kristin Reitan[Kristin.Reitan.Husebo@npd.no];Sanchez-Borque
Jorge[Jorge.Sanchez@npd.no];
Tittel: Høyring - Verneframlegget for Stad marine verneområde

Statsforvaltaren i Vestland
Deres ref.: 2019/12619
Vår ref.: 2022/37

HØRING – VERNEFRAMLEGGET FOR STAD MARINE VERNEOMRÅDE

Oljedirektoratet (OD) viser til brev av 9.2.22.
Vi har gjennomført en intern høring og her er vår merknad:

OD viser til Endelig råd til utforming av marin verneplan for beskyttede områder i Norge. Endelig tilråding med forslag til referanseområder. Rådgivende utvalg for marin verneplan 30. juni 2004, vedlegg 1, nest siste avsnitt:

Utnyttelse av eventuelle petroleumsressurser er ikke nødvendigvis i strid med verneformålet.
Ved leting og produksjon må det stilles strenge krav til at det ikke er utslipp eller annen påvirkning som kan skade verneverdier på havbunnen.

Med hilsen
Kristin Reitan Husebø e.f.
direktør

Gunnar Mån Østebø
rådgiver

Saksbehandler: Bente Jarandsen

From: Oljedirektoratet[postboks@npd.no]

Sent: 15.02.2022 07:54:27

To: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]

Subject: Svar på høring - Statsforvalteren i Vestland - Verneframlegget for Stad marine verneområde 22/37

Hei,

Vennligst se vedlagt dokument 😊

Med vennlig hilsen

Sigurd André Solberg Flørli

Kontorlærling

Tlf: +47 413 62 987

sigurd.florli@npd.no

Professor Olav Hanssens vei 10, Stavanger

Sentralbord: +47 51 87 60 00

www.npd.no

From: Smedstad, Ingrid[ingrid.smedstad@ra.no]

Sent: 23.02.2022 14:06:30

To: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]

Cc: post@vlfk.no[post@vlfk.no]

Subject: Høyring av verneframlegg for Stad marine verneområde. Kulturmiljøverdiar

Vi viser til høyring av verneframlegg for Stad marine verneområde i medhald av § 39 i naturmangfaldlova.

Forslaget gjeld marint vern på Stad i kommunane Stad og Kinn.

Fylkeskommunen, som og er på høyringslista, er høyringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker.

Riksantikvaren viser til kulturmiljøforvaltninga i Vestland fylkeskommune og handsamar derfor ikkje saka.

Vennleg helsing

Ingrid Smedstad

Seniorrådgiver

Seksjon for fredning og verneplaner

Kulturminneavdelingen

Riksantikvaren

Tlf.: +47 98202821

www.riksantikvaren.no

Saksbehandlar: Torbjørn Hasund, Marianne Bugge, Fylkesrådmannen
Sak nr.: 17/8635-2

To marine verneområde - Stad og Dalsfjorden

Fylkesrådmannen rår fylkesutvalet til å gjere slikt vedtak:

Fylkeskommunen tek varsel om oppstart av verneplanprosessane til vitande. Det vert vist til saksutgreiinga når det gjeld innspel til oppstart av verneplanarbeidet. Fylkeskommunen vil kome attende med nærare innspel knytt til våre ansvarsområde når utkast til verneplan kjem på høyring.

Vedlegg:

- Kart planområdegrense Stad
- Kart planområdegrense Dalsfjorden
- Marint vern kring Stad – omtale
- Marint vern i Dalsfjorden – omtale
- Marine kulturminne – melding frå Bergen sjøfartsmuseum

SAKSFRAMSTILLING

1. Samandrag

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har meldt oppstart av arbeidet med å vurdere to område som marine verneområde, Stad og Dalsfjorden. Planområda inneheld mange fag- og interesseområde som fylkeskommunen har forvaltningsansvar for, t.d. kulturminne, akvakultur, reiseliv og friluftsliv.

2. Bakgrunn for saka

Fylkesmannen melde i brev av 03.11.2017 oppstart av verneprosess for to marine verneområde, Stad og Dalsfjorden. Oppstartsmeldinga er starten på ein prosess som skal resultere i konkrete verneframlegg.

Arbeidet med marint vern er forankra gjennom fleire stortingsmeldingar og handsaming i Stortinget. Varsel om verneplanarbeid for marine miljø kom først gjennom stortingsmelding nr 68 (1980-81) «Vern av norsk natur». I «Utredning DN nr. 1995» var Stad og Dalsfjorden med i ei liste over eigna marine verneområde. Eit nasjonalt, rådgjevande utval kom i 2004 med si endelege tilråding om område som skulle oppfylle nasjonale mål om vern av undersjøisk natur.

Stad – verneverdiar, føremål og verknader av vernet

Kandidatområdet kring Stad omfattar areal i Selje kommune, og er ein god representant for dei ekstremt eksponerte delane av kysten. Planområdet er på i alt ca. 114 km². Farvatnet er relativt grunt, og med særigne bølgetilhøve på noko av den mest vêrharde av kysten. Området utgjer den inste delen av kontinentalsokkelen kring Stad, og størstedelen har ei djupne < 50 m, medan ytst er djupna kring 200 m.

Føremål

Å ta vare på eit representativt havområde på den ytre, eksponerte kysten, frå land til ope hav. Verneverdiane i området er knytt til botnen og botnorganismane, og den store spennvidda i djupnetilhøve, botntilhøve og eksponeringsgrad, som til saman gjev stor spennvidde i plante- og dyreliv. Verneverdiane er altså knytt til mangfaldet av undersjøiske naturtypar.

Moglege verknader av eit vern

Restriksjonsnivå når det gjeld ulike aktivitetar skal utgreiast nærare i den vidare prosessen med utgangspunkt i tilrådingane frå "Rådgivende utvalg for marin verneplan". Eit vernevedtak vil føre til restriksjonar på tekniske inngrep i området som vert verna. Det gjeld tiltak som t.d. utfylling, byggjeaktivitet, mudring, deponering av masse, undervasssprenging, kabellegging, utnytting av mineralske ressursar og installasjonar for energiutnytting. Mindre tiltak i form av utfylling, bygging og kabellegging bør derimot kunne vurderast. Eventuelle utslepp av kjølevatn, eller anna som berre påverkar vassmassane, vil i dette området truleg ikkje vere så problematisk, då området har stor naturleg vassutskifting. Det er likevel viktig i den vidare prosessen å få drøfta kva inngrep som kan verte aktuelle i framtida, og kva som i tilfelle bør kunne tillatast. Det vert ikkje lagt opp til restriksjonar på drift og vedlikehald av eksisterande anlegg og innretningar.

Tekniske inngrep som t.d. plassering av nye kaiar eller småbåthamner må skje med varsemd, og større tiltak bør som nemnt unngåast. Dersom rørleidningar og kablar må leggjast i området, bør det skje i utvalde korridorar og med skånsame metodar slik at påverknaden vert minst mogleg.

Dalsfjorden – verneverdiar, føremål og verknader av vernet

Dalsfjorden er ein relativt smal fjord omgjeven av bratte skogkledde ryggar, utgrave av innlandsisen frå om lag 2,5 mill. år sidan. Planområdet er ca. 11,3 km² og ligg i Gaular, Fjaler og Askvoll kommunar.

Fjordbassenget innanfor terskelen ved Nishammar har ei største djupne på 172 m, og både Storelva med Laukelandsfossen og Fossedalselva renn ut i fjorden her. Lenger inn i fjorden er det ein terskel ved Halsnes, og bassenget innanfor har ei største djupne på 97 m. Det tronge Svesundet ved Bygstad fører inn til den inste pollen ved Osen, som har ei djupn på 30 m (Osen er allereie verna som naturreservat). Området er lite påverka av utbygging og ureining. Fjorden er liten, og med fleire spesielle biologiske førekomstar (korallar, sjeldne brakkvassplantar, rike straumområde).

Føremål

Å ta vare på ein særeigen, avskjerma fjord forma av innlandsisen si utgraving for om lag 2,5 millionar år sidan, med spesielle straumtilhøve og ein uvanleg kombinasjon av stor ferskvass-tilførsel og artsrike hardbotnsamfunn, og eit (allereie verna) nasjonalt verdifullt estuarområde med sjeldsynte planteartar.

Moglege verknader av eit vern

Vern vil sannsynlegvis ha små negative konsekvensar for ulike brukarinteresser. Det er ikkje tenkt lagt restriksjonar på fiske i vass-søyla, dvs. med reiskap som ikkje slit på botnen.

Restriksjonsnivå når det gjeld ulike aktivitetar skal utgreiast nærare i den vidare prosessen. Eit vernevedtak vil føre til restriksjonar på tekniske inngrep i området som vert verna. Dette gjeld tiltak som utfylling, byggjeaktivitet, mudring, deponering av masse, undervasssprenging, kabellegging, utnytting av mineralske ressursar og installasjonar for energiutnytting. Mindre tiltak i form av utfylling, bygging og kabellegging bør derimot kunne vurderast. Eventuelle utslepp av kjølevatn, eller anna som påverkar dei fysiske eigenskapane og dynamikken til vassmassane, vil neppe kunne tillatast. Det er viktig i den vidare prosessen å få drøfta kva inngrep som kan verte aktuelle i framtida, og kva som i tilfelle bør kunne tillatast. Det vert ikkje lagt opp til restriksjonar på drift og vedlikehald av eksisterande anlegg og innretningar.

Tekniske inngrep som t.d. plassering av nye kaiar eller småbåthamner må skje med varsemd, og større tiltak bør som nemnt unngåast. Dersom rørleidningar og kablar må leggjast i

området, bør det skje i utvalde korridorar og med skånsame metodar slik at påverknaden vert minst mogleg.

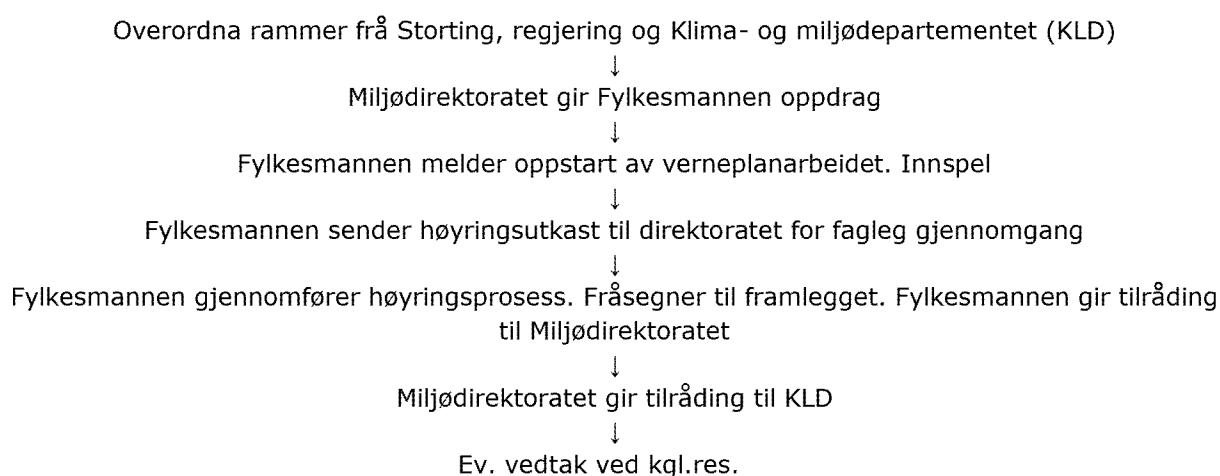
Avgrensing og privat eigedom

Det vert vist til vedlagte kart for avgrensing. Avgrensinga inn mot kysten varierer avhengig av om kystlinja allereie er verna eller ikkje. Der det er eksisterande verneområde som går ut eller ned til sjøen, føreslår vi å trekke grensa slik at tidevassona blir inkludert, dvs. slik at marine verneområde og andre område verna etter naturmangfaldlova grenser til kvarandre.

Utanom dei tilfella føreslår fylkesmannen at grensa i hovudsak blir trekt utanfor privat grunn (dvs. marbakken, to meters djup). Med bakgrunn i dette, er det heller ikkje sendt brev direkte til alle eigedommar som grensar til kandidatområdet, berre dei med eigedomar i eksisterande verneområde.

Prosess

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane som er ansvarleg for å utarbeide verneframlegget og sende dette på høyring etter rammer sett av Miljødirektoratet. Saksgangen er slik:

3. Vurderingar og konsekvensar

Det skal utarbeidast forvaltningsplanar for verneområda, desse vil omtale tiltak for å fremje føremålet med vernet, og konkretisere korleis verneforskrifta og eventuelt andre juridiske verkemiddel skal praktiserast. For Dalsfjorden er det trekt fram at viktige tema venteleg vil vere betre kartlegging av fjordbotnen, for å få oversikt over utbreiinga av dei mest interessante hardbotnsamfunna, og andre artssamfunn og botnmiljø som fortener spesielle omsyn.

For det marine verneområdet ved Stad føreligg det grunnkart, det er også tilgjengelege videotransekt som kan nyttast for vidare granskningar og kartlegging. Vi vil sterkt oppmode miljøforvaltninga å nyttiggjere seg denne informasjonen for å auke kunnskapen om området.

I og med at arbeidet er i oppstartsfasen av ein verneprosess, vil vårt viktigaste innspel vere å opplyse om dei interesser fylkeskommunen representerer og som kan verte påverka av ein verneplan.

Kulturminne

I omtalane av dei to føreslegne verneområda er ein del kulturminne på land utanfor vernesona omtala. Når det gjeld området i Dalsfjorden, er det to bygningar som er freda i medhald av Lov om kulturminne som ligg like utafor grensa til det føreslegne verneområdet. Dette er hovudhuset på garden Sveen og hovudhuset på Osen, begge inst i Dalsfjorden. På begge gardane er det i tillegg fleire verneverdige bygningar. Då begge desse husa vart freda i 1923, omfattar fredinga berre desse to bygningane. Dei øvrige bygningane og kulturlandskapet rundt var ikkje omfatta av fredinga. I dag er ein innan kulturminnevernet oppteken av å bevare heilskapen mellom dei ulike kulturminna og kulturlandskapet. Fjorden som ferdslveg var viktig for livet ved fjordane, og ein

vesentleg del av kulturlandskapet rundt dei to freda bygningane. Eit vern av fjorden vil såleis etter fylkesrådmannen si vurdering vere positivt for bevaringa av kulturlandskapet knytt til dei freda husa på Sveen og Osen.

Planavgrensinga går i sjø og marine kulturminne vert omfatta av planen. Saka vart sendt vidare til Bergen sjøfartsmuseum for uttale. Museet kjenner til marine kulturminne innanfor begge dei to aktuelle verneområda. Dei stiller seg positive til forslaget om marine verneområde og dei effektane dette vil ha på dei marine natur- og kulturmiljøa i områda.

Då dei føreslåtte verneforskriftene ikkje hindrar alle tiltak i områda blir det fortsatt aktuelt for museet å utføre registreringar i områda i samband med planarbeid eller tiltak. Vi viser til vedlagt brev frå museet.

Akvakultur, inkludert skjelanlegg

I det utvida marine verneområdet i Dalsfjorden er det gitt løyve til to akvakulturanlegg for dyrking av blåskjel. Sjølv om desse anlegga ikkje er i drift per i dag, må ikkje ein verneplan hindre ny verksemd på desse lokalitetane. Verneplanen må også ta høgde for ev. etablering av landbaserte akvakulturanlegg, og diskutere kva som kan akseptast av utslepp frå slike anlegg.

Friluftsliv

Stadlandet er eit viktig friluftsområde. Av dei som er knytt til sjø og direkte til verneframlegget er Hoddevika og Ervika nemnde i omtalen av Stadt. I fylkesatlas er også Honningsvågen og Tungevågen registrerte som lokalt viktige friluftsområde. Slik vi oppfattar verneframlegget vil det ikkje vere til hinder for eksisterande bruk av området til friluftsliv.

Reiseliv

Det er ei viss marknadsføring av friluftsliv knytt til det verna Gaularvassdraget, og i Osen naturreservat er eit lokalt viktig friluftsområde (bading). Det går ein nasjonal turistveg over Gaularfjellet. Stad har lenge vore og er eit viktig område for reiseliv i fylket og har eit vidare potensiale. Marine verneplanar i desse områda vil ikkje truge desse interessene. Det vil heller vere slik at marine verneområde vil kunne styrke sjø og fjord og områda kring som turistmål. Vi vil likevel understreke at det er eit poeng at det framleis vil kunne vere mogleg å leggje til rette nødvendig og føremålstenleg infrastruktur, og at det ikkje vert lagt restriksjonar på eksisterande og potensiell bruk av område i samanheng med reiseliv.

Vassforvaltning

Regional plan for vassforvaltning (2015) omfattar både fjord og sjøområde, og begge verneframlegga er såleis omfatta av planen. Verneområdet omfattar delar av 3 vassførekomstar, Sildegapet, Stadt – Runde og Vanylvs GAPet, alle har god økologisk tilstand. Verneframlegg Dalsfjorden er del av vassførekomst Dalsfjorden. Også denne har i dag status god økologisk tilstand. Eit marint verneområde som vernar om biologisk mangfald i havet vil styrke målet i regional plan for vassforvaltning om minst god økologisk tilstand i vassførekomstane. Eventuelle restriksjonar knytt til verneområdet, med mål om å ta vare på og ev. betre den økologiske tilstand til plante- og dyrelivet i havet/fjorden, må leggje Regional plan for vassforvaltning til grunn i den vidare verneprosessen. I vassforvaltningsplanen er det i dag ingen tiltak skissert for å betre den økologiske tilstanden knytt til dei aktuelle vassførekomstane for marint vern. Planen skal reviderast innan 2021.

4. Konklusjon

Vern av dei marine områda Stad og Dalsfjorden vil medføra restriksjonar på bruk og tilrettelegging for ulike aktivitetar innfor vernegrensene. Vårt viktigaste innspel vil i denne fasen vere at det vert opplyst best mogleg om dei fagområda fylkeskommunen representerer, og som kan verte påverka av ein verneplan.

Det er i prosessen vidare viktig å ta omsyn til eksisterande næring, reiseliv og friluftsliv. Fylkeskommunen legg til grunn at det framleis vil vera mogleg med ei viss utvikling og tilrettelegging

av nødvendig infrastruktur innanfor desse områda. Eit vern kan auka interessa og attraktiviteten for eit område som turistmål, og dette må det takast omsyn til.

Vi viser til regionale planar og strategiar for fylkeskommunen sine ansvarsområde, som del av grunnlaget for arbeidet. Det er viktig å syta for at eit best mogleg kunnskapsgrunnlag vert lagt til grunn for føringar og vurderingar innafor verneområda. Vidare er det viktig med ein brei og god medverknadsprosess for å få fram ulike interesser, og for å sikra ei best mogleg integrering av verneplanen. Fylkeskommunen tek varsel om oppstart av verneplanprosessane til vitande, og vil gi meir inngåande innspel knytt til sine ansvarsområda når utkast til verneplan ligg føre.

Statsforvaltaren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Vår ref:

Sak: 22/916 JpID: 22/15707 Sbh: HMU

Dykkar ref.

d06916cc-4b36-4eae-9402-27c64c091211

Dato:

13.05.2022

Uttale frå Stad kommune til Stad marine verneområde

Sak om uttale til Stad marine verneområde har vore til politisk handsaming i Stad kommunestyre-22/068, i møte 12.05.2022. Følgande uttale er vedteken:

Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette området. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet:

Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at reketrålfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. **Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.**

Innspel til forslag til verneforskrift:

I § 2 i forskrifta står det at det marine verneområde grensar til land langs *djupnekote 2 m under sjøkartnull for heile området unntatt der det marine verneområdet grensar til naturreservat på land, der også landareal i tidevassona opp til middel høgvatn (normal flo) er inkludert*. Det står ikkje noko i sjølve forskrifta om at grensa mot land er unntatt fiskerihamnene. Dette kan med fordel presiserast i forskriftsteksten for å unngå misforståingar, sjølv om det kjem fram av detaljkartet som er vedlagt høyringa.

I § 3c) i forskrifta står det at *Området er verna mot tiltak og inngrep som kan skade verneverdiane som t.d. (...) utføring av avløpsvatn og andre konsentrerte tilførsler av ureining*. Det er viktig at denne føresegna ikkje blir til hinder for etablering av nye avløp som er godkjend etter anna lovverk. Stad kommune foreslår at det under § 4 leggst inn ein setning om at vernereglane i § 3 likevel ikkje er til hinder for utslepp av reinska kloakk i nye og eksisterande leidningar etter gjeldande lovverk (ureiningslova) i samsvar med andre lover og forskrifter.

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet. Lokalisering av Stålet kjem ikkje fram av karta som er vedlagt høyringa, og må markerast på oversiktskartet.

Stad kommune foreslår òg å ta inn under § 4 at vernereglane ikkje skal vere til hinder for vedlikehaldsmudring av kanal til båtstø og naust og utanfor fiskerihamnene.

I § 5 bør det tas inn at forvaltningsstyresmakta etter søknad kan gje dispensasjon til mindre uttak av sand til eige bruk for grunneigarar.

I § 6 i forskrifta er det ei opning for generelle dispensasjonsreglar. Kommunen forutset at denne føresegna må ivareta eventualitetar som ikkje er tenkt på eller oppfunne når vernet blir oppretta. Til dømes vil eit bølgekraftverk som ikkje krev installasjonar på sjøbotnen (og andre tema som ikkje er nemnt i § 5 under spesifiserte dispensasjonsreglar) som ikkje strir mot verneformålet, komme inn under § 6.

Forvaltningsansvar

I § 9 i forskrifta står det at Miljødirektoratet fastset kven som skal ha forvaltningsstyresmakta etter denne forskrifta.

I dag er det Statsforvaltaren i Vestland som har forvaltningsstyresmakt for verneområda i kommunen. Stad kommune kan be om å få overta forvaltningsansvaret for verneområda, då kan Miljødirektoratet delegere alle verneområde som ligg innafor kommunen samla. Dette kjem fram av brev frå Miljødirektoratet den 27.11.2019, der dei informerer om at tilbodet om delegering av forvaltningsansvar til kommunane er gitt under føresetnad om at kommunen overtar ansvaret for alle verneområde som i sin heilskap ligg innafor kommunen.

I 2020 blei det vedteke at arbeidsoppgåvene i dei åtte verneområda i Stad kommune er for store til at kommunen har kapasitet til å overta forvaltningsansvaret for desse naturreservata på noverande tidspunkt om det ikkje opprettast ei ny stilling til å gjennomføre arbeidet. Vidare vart det sagt at ei ny vurdering bør takast når fylkesmannen har gjennomført tiltak som å ferdigstille forvaltningsplanane, fjerne grana i Åsane og Lindvik naturreservat, samt eventuelle andre større tiltak (sjå sak KS- 20/065).

Det ligg framleis ikkje føre ferdige forvaltningsplanar for nokon av desse åtte verneområda. Fire av verneområda i kommunen er lokalisert på Stadlandet: landskapsvernområde for myr (Sandvikseidet naturreservat og Dekkjene naturreservat), våtmark (Tungevåg naturreservat) og sjøfugl (Høgfjellet naturreservat).

Landskapet på Stadlandet har fleire verdiar i tillegg til naturreservata; i Ervika er Dalsbøvassdraget verna etter verneplan for vassdrag og her finn vi ein av få elver i Vestland med den kritisk truga arten elvemusling. Delar av Stadlandet er utvalde kulturlandskap i jordbruket (UKL) som frå 2020 er forvalta av kommunen. Nyleg har Riksantikvaren og fylket starta arbeidet med å legge Stadlandet inn

i eit landsomfattande register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA).

Stad kommune vedtok 31.03.2022 å utarbeide retningslinjer for bruk av kompensasjonsmidlar frå Okla Vindpark for Stadlandet (sjå sak KS- 22/039). I saksutgreiinga er utarbeiding av ein forvaltningsplan for Stadlandet eit viktig element for god forvaltning av kompensasjonsmidlane.

I tillegg har Miljødirektoratet hausten 2021 spelt inn seks område på Stadlandet som kan bli foreslått som supplerande vern. Formålet med supplerande vern er å foreslå områder som inneheld natur som vi har verna for lite av til å oppnå målet om eit representativt vern. Dei vurderer at store deler av Stadlandet er interessante områder i naturfagleg samanheng. Statsforvaltaren i Vestland har ansvar for dette på oppdrag frå Miljødirektoratet.

Det er altså mykje som skjer på Stadlandet når det gjeld verneverdiar og anna forvaltning av landskapet, både til sjøs og på land. Kommunen ser eit behov for å samordne forvaltninga av verneområda i kommunen, og spesielt Stadlandet, for å sikre ei heilskapleg forvaltning. Det er også ønske om å samarbeide med Statsforvaltaren om ein forvaltningsplan for heile Stadlandet.

Dersom kommunen skal vurdere å ha forvaltningsstyremakta for Stad marine verneområde og for dei andre verneområda i kommunen, er vi avhengig av å få løyvd midlar til å opprette ei stilling som kan jobbe med vern og forvaltning av verneområda i kommunen.

Konklusjonen til kommunen er framleis den same som i 2020 (sak KS 20/065), der vedtaket seier at kommunen ikkje har kapasitet til å overta forvaltningsansvaret. Eit alternativ kan vere at kommunen søker Miljødirektoratet om midlar til å opprette ei ny stilling for å forvalte verneområda. Det kan i så fall kan vere snakk om ei stilling som er plassert lokalt, men tilsett regionalt for å forvalte verneområda i Stad kommune. Dette må det i så fall søkast om etter eit eventuelt vernevedtak for marint vern (og etter eventuelle andre vernevedtak i kommunen).

Med venleg helsing

Hanne Marie Utvær
rådgjevar lokal samfunnsutvikling

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Ver venleg å oppgje referansenummer 22/15707 dersom du tek kontakt med oss.

Vedlegg:

Uttale frå Stad kommune til Stad marine verneområde	1488688	13.05.2022
Innspel til høyring Stad marine verneområde	1495369	13.05.2022
Marine verneområde innspel Stad kommune	1496491	13.05.2022
Innspel til Stad kommune marin verneplan Stad	1496490	13.05.2022

Arkiv: FE-025, FA-K12, TI-
&13
JournalpostID: 22/9996
Saksbehandlar: Marte Sofie Søreide,
LAND
Dato: 22.03.2022

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
22/054	Utval for areal og eigedom	03.05.2022
22/039	Utval for kultur, idrett, samfunn og næring	03.05.2022
22/055	Stad formannskap	06.05.2022
22/068	Stad kommunestyre	12.05.2022

Uttale frå Stad kommune til Stad marine verneområde

Bakgrunn for saka:

Statsforvaltaren i Vestland sender på offentlig høyring eit framlegg til Stad marine verneområde. Statsforvaltaren starta opp arbeidet med verneplanprosessen i 2017 på oppdrag frå Miljødirektoratet. Kommunen har vore involvert i prosessen sidan 2017 (saka blei overtatt frå Selje kommune i 2020), og Stad kommune ønskjer no å kome med innspel til [høyringa](#).

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Stad kommune sender innspel til verneforskrift for Stad marine verneområde slik det kjem fram av saksutgreiinga med vurdering.

Vedtak som innstilling fra Stad formannskap - 06.05.2022

• Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet: Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekefjellfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette. Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine

aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.

Vedlegg i saka:

25.04.2022 Innspel til høyring Stad marine verneområde

1495369

Utval for areal og eigedom 03.05.2022:

Handsaming:

Framlegg frå Senterpartiet:

Vurdering:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av et verneområdet som opphavelag vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunedirektøren stiller seg positiv til utvidinga **og noverande avgrensing** i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet:

Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekestrålfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunedirektøren stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunedirektøren ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. **Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare. ,for det eventuelt opnast for taretråling i dette området.**

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. **Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.**

~~Lokalisering av Stålet kjem ikkje fram avkarta som er vedlagt høyringa, og må markerast på oversiktskartet.~~

Det vart røysta alternativt over kommunedirektøren si tilråding og framlegget frå Senterpartiet.

Kommunedirektøren sitt framlegg fekk 1 røys og fall. Hogne Bleie (FrP) røysta for. Framlegget frå Senterpartiet fekk 5 røyster og vart vedteke.

UAE- 22/054 Vedtak:

Stad kommune sender innspel til verneforskrift for Stad marine verneområde slik det kjem fram av saksutgreiinga, med følgjande vurdering:

Vurdering:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av et verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdjar i stortareskogen også i dette området. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunedirektøren stiller seg positiv til utvidinga **og noverande avgrensing** i verneforslaget, og har følgjande innspel til sjølve vernet:

Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at reketrålfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunedirektøren stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunedirektøren ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. **Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.** , ~~før det eventuelt opnast for taretråling i dette området.~~

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. **Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.**

~~Lokalisering av Stålet kjem ikkje fram avkarta som er vedlagt høyringa, og må markerast på oversiktskartet.~~

Utval for kultur, idrett, samfunn og næring 03.05.2022:

Handsaming:

Framlegg frå Stad SP :

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017.

Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet: Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekefjeldet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekome vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.

Det vart røysta alternativt over kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak og framlegg frå Stad SP. Senterpartiet sitt framlegg vart samrøystes vedteke.

UKISN- 22/039 Vedtak:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet: Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekefjeldet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.

Stad formannskap 06.05.2022:

Handsaming:

Det vart røysta over innstillinga frå kultur, idrett, samfunn og næring, som vart samrøystes vedteke.

F- 22/055 Vedtak:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet: Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekefjeldet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette. Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.

Stad kommunestyre 12.05.2022:

Handsaming:

KS- 22/068 Vedtak:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette området. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunen stiller seg positiv til utvidinga i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet: Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at rekestrålfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette. Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggande som botntråling, og kommunen stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunen ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet. Vi ønskjer difor at området aust for Stålet skal få same vern som området vest for Stålet. Dvs. ha forbod mot hausting av stortare.

- Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Stad kommune meiner at same forbod må gjerast gjeldande i området aust for Stålet.

Saksopplysningar:

Forslaget om marint vern på Stad er eit ledd i arbeidet med å verne eit representativt utval av norsk natur for komande generasjonar. Føremålet med Stad marine verneområde er å ta vare på eit spesielt kystområde med truga, sjeldan og sårbar natur med eit rikt dyreliv, og som representerer naturtypar av særskilt naturvitskapleg verdi. Verneføremålet knyter seg til sjøbotnen, og verneområdet femner om overflata, vassøyla og sjøbotn.

Ved oppretting av eit marint verneområde vert det utarbeidd ei verneforskrift som seier kva for restriksjonar som vert lagde i området. Statsforvaltaren har derfor utarbeida forslag til verneforskrift for Stad marine verneområde (heretter omtalt som forskrifta). Det marine vernet vil i liten grad påverke friluftsliv og andre aktivitetar til folk kring Stad. Restriksjonar er lagt på nye tekniske inngrep, og taretråling er forbode vest for Stålet og sør for Stad.

Statsforvaltaren i Vestland arrangerte eit ope informasjonsmøte i samarbeid med kommunen om verneforslaget som no er på høyring. Møtet vart helde i Stadlandet grendehus på Leikanger 30. mars 2022 med rundt 30 deltakarar. Statsforvaltaren hadde også ei orientering i kommunestyret 31. mars 2022. Høyringsfrist er utsett til 12. mai 2022, slik at høyringa kan handsamast i kommunestyremøtet denne dagen.

Vurdering:

- Vern av Stad marine verneområde:

Statsforvaltaren sitt høyringsforslag om vern av Stad marine verneområde er ei utviding av det verneområdet som opphavelig vart foreslått då Statsforvaltaren gjekk i gang med arbeidet i 2017. Initiativet for utvidinga kom frå lokalt hold, og Statsforvaltaren trekk fram verdien av godt samarbeid med tidlegare Selje kommune og sterkt lokalt engasjement. Statsforvaltaren peiker på Stad kommune i nasjonale samanhengar, og seier at det er heilt unikt i nasjonal samanheng at både lokalmiljøet og kommunen ønskjer ei utviding av vernet. Utvidinga er gjort i den sørlege delen av verneområdet, grunna store verdiar i stortareskogen også i dette område. Supplerande kartleggingar har også vist nye korallfunn innanfor utvidinga.

Kommunedirektøren stiller seg positiv til utvidinga og noverande avgrensing i verneforslaget, og har følgande innspel til sjølve vernet:

Vi gjer merksame på at utvidinga av verneområde gjer at reketrålfeltet i Sildagapet no kjem inn under verneformålet. Vi føreset at fiskarane sine organisasjonar er høyringspart for verneframlegget og har høve til å kome med merknadar til dette.

Forskrifta opnar for taretråling innanfor verneområdet aust for Stålet, medan anna botntråling ikkje er tillate innanfor dette området. Taretråling kan vere like øydeleggjande som botntråling, og kommunedirektøren stiller spørsmål ved grunngjevinga for at den eine aktiviteten er tillate, medan den andre er forbode. Området aust for Stålet er dårlegare kartlagt enn andre område innafor det føreslegne verneområdet, og kommunedirektøren ber derfor om at det bør gjennomførast ei betre kartlegging av det marine mangfaldet aust for Stålet, før det eventuelt opnast for taretråling i dette området.

Innspel til forslag til verneforskrift:

Det kjem fram av forskrifta § 4 c) at hausting av stortare ikkje skal førekomme vest for Stålet. Lokalisering av Stålet kjem ikkje fram av karta som er vedlagt høyringa, og må markerast på oversiktskartet.

I § 2 i forskrifta står det at det marine verneområde grensar til land langs *djupnekote 2 m under sjøkartnull for heile området unntatt der det marine verneområdet grensar til naturreservat på land, der også landareal i tidevassona opp til middel høgvatn (normal flo) er inkludert*. Det står ikkje noko i sjølve forskrifta om at grensa mot land er unntatt fiskerihamnene. Dette kan med fordel presiserast i forskriftsteksten for å unngå misforståingar, sjølv om det kjem fram av detaljkartet som er vedlagt høyringa.

I § 3c) i forskrifta står det at *Området er verna mot tiltak og inngrep som kan skade verneverdiane som t.d. (...) utføring av avløpsvatn og andre konsentrerte tilførsler av ureining*. Det er viktig at denne føresegna ikkje blir til hinder for etablering av nye avløp som er godkjend etter anna lovverk. Kommunedirektøren foreslår at det under § 4 leggst inn ein setning om at vernereglane i § 3 likevel ikkje er til hinder for utslepp av reinska kloakk i nye og eksisterande leidningar etter gjeldande lovverk (ureiningslova) i samsvar med andre lover og forskrifter.

Kommunedirektøren foreslår òg å ta inn under § 4 at vernereglane ikkje skal vere til hinder for vedlikehaldsmudring av kanal til båtstø og naust og utanfor fiskerihamnene.

I § 5 bør det tas inn at forvaltningsstyresmakta etter søknad kan gje dispensasjon til mindre uttak av sand til eige bruk for grunneigarar.

I § 6 i forskrifta er det ei opning for generelle dispensasjonsreglar. Kommunedirektøren forutset at denne føresegna må ivareta eventualitetar som ikkje er tenkt på eller oppfunne når vernet blir oppretta. Til dømes vil eit bølgekraftverk som ikkje krev installasjonar på sjøbotnen (og andre tema som ikkje er nemnt i § 5 under spesifiserte dispensasjonsreglar) som ikkje strir mot verneformålet, komme inn under § 6.

Forvaltningsansvar:

I § 9 i forskrifta står det at *Miljødirektoratet fastset kven som skal ha forvaltningsstyresmakta etter denne forskrifta.*

I dag er det Statsforvaltaren i Vestland som har forvaltningsstyresmakt for verneområda i kommunen. Stad kommune kan be om å få overta forvaltningsansvaret for verneområda, då kan Miljødirektoratet delegere alle verneområde som ligg innafor kommunen samla. Dette kjem fram av brev frå Miljødirektoratet den 27.11.2019, der dei informerer om at tilbodet om delegering av forvaltningsansvar til kommunane er gitt under føresetnad om at kommunen overtar ansvaret for alle verneområde som i sin heilskap ligg innafor kommunen.

I 2020 blei det vedteke at arbeidsoppgåvene i dei åtte verneområda i Stad kommune er for store til at kommunen har kapasitet til å overta forvaltningsansvaret for desse naturreservata på noverande tidspunkt om det ikkje opprettast ei ny stilling til å gjennomføre arbeidet. Vidare vart det sagt at ei ny vurdering bør takast når fylkesmannen har gjennomført tiltak som å ferdigstille forvaltningsplanane, fjerne grana i Åsane og Lindvik naturreservat, samt eventuelle andre større tiltak (sjå sak KS- 20/065).

Det ligg framleis ikkje føre ferdige forvaltningsplanar for nokon av desse åtte verneområda. Fire av verneområda i kommunen er lokalisert på Stadlandet: landskapsvernområde for myr (Sandvikseidet naturreservat og Dekkjene naturreservat), våtmark (Tungevåg naturreservat) og sjøfugl (Høgfjellet naturreservat).

Landskapet på Stadlandet har fleire verdiar i tillegg til naturreservata; i Ervika er Dalsbøvassdraget verna etter verneplan for vassdrag og her finn vi ein av få elver i Vestland med den kritisk truga arten elvemusling. Delar av Stadlandet er utvalde kulturlandskap i jordbruket (UKL) som frå 2020 er forvalta av kommunen. Nyleg har Riksantikvaren og fylket starta arbeidet med å legge Stadlandet inn i eit landsomfattande register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA).

Stad kommune vedtok 31.03.2022 å utarbeide retningsliner for bruk av kompensasjonsmidlar frå Okla Vindpark for Stadlandet (sjå sak KS- 22/039). I saksutgreiinga er utarbeiding av ein forvaltningsplan for Stadlandet eit viktig element for god forvaltning av kompensasjonsmidlane.

I tillegg har Miljødirektoratet hausten 2021 spelt inn seks område på Stadlandet som kan bli foreslått som supplerande vern. Formålet med supplerande vern er å foreslå områder som inneheld natur som vi har verna for lite av til å oppnå målet om eit representativt vern. Dei vurderer at store deler av Stadlandet er interessante områder i naturfagleg samanheng. Statsforvaltaren i Vestland har ansvar for dette på oppdrag frå Miljødirektoratet.

Det er altså mykje som skjer på Stadlandet når det gjeld verneverdiar og anna forvaltning av landskapet, både til sjøs og på land. Kommunen ser eit behov for å samordne forvaltninga av verneområda i kommunen, og spesielt Stadlandet, for å sikre ei heilskapleg forvaltning. Det er også ønske om å samarbeide med Statsforvaltaren om ein forvaltningsplan for heile Stadlandet.

Dersom kommunen skal vurdere å ha forvaltningsstyremakta for Stad marine verneområde og for dei andre verneområda i kommunen, er vi avhengig av å få løyvd midlar til å opprette ei stilling som kan jobbe med vern og forvaltning av verneområda i kommunen.

Konklusjonen til kommunen er framleis den same som i 2020 (sak KS 20/065), der vedtaket seier at kommunen ikkje har kapasitet til å overta forvaltningsansvaret. Eit alternativ kan vere at kommunen søker Miljødirektoratet om midlar til å opprette ei ny stilling for å forvalte verneområda. Det kan i så fall kan vere snakk om ei stilling som er plassert lokalt, men tilsett regionalt for å forvalte verneområda i Stad kommune. Dette må det i så fall søkast om etter eit eventuelt vernevedtak for marint vern (og etter eventuelle andre vernevedtak i kommunen).

Økonomiske konsekvensar:

Eit marint vern av Stadlandet vil ikkje få økonomiske konsekvensar for kommunen. Om kommunen skal ha eit forvaltningsansvar for verneområdet, inneber dette at kommunen må setje av naudsynte ressursar til administrasjon, saksbehandling og eventuell samordne forvaltninga av verneområda i kommunen. Per no har ikkje administrasjonen kapasitet til å ta på seg fleire arbeidsoppgåver.

Dersom Stad kommune ønskjer å ta over forvaltningsansvaret må det opprettast ei ny stilling for å handtere den ekstra arbeidsmengda. Det kan vere mogleg å søkje Miljødirektoratet om midlar til ei slik stilling, men dette er ganske usikkert. Midlar til gjennomføring av konkrete tiltak og skjøtsel kan søkjast hjå Statsforvaltaren.

Frå: Torstein Fure <torsteinfure@hotmail.com>
Send: tirsdag 29. mars 2022 17:53
Til: Hanne Marie Utvær; sflvpost@statsforvalteren.no
Kopi: Grete Fure
Emne: Innspel til Høyring. Stad marine verneområde

Hei

Eg meiner det er mange tungtvegande grunnar til å stenge strekninga Fureneset - Liset for all taretråling

Eksempel på eit gammalt kulturminne som er viska bort etter taretrålinga starta er gangvegen øverst i fjøra mellom Ytre Fure og Køyla

etter å ha gått i rullesteinsfjøra var det alltid kjekt å gå eit stykke på planert underlag samt beundre det store arbeidet som her var lagt ned.

Eg prata akkurat med Odd-Bjørn Fure, han sei denne gangveien antageleg blei laga for godt over 100 år sidan

Dette er eit klart bevis på fjerning av bølgedempande tareskog fører til skadar på land.

Om taretrålinga blir stoppa, kan ein etter nokre år vurdere å restaurere dette kulturminnet.

1968

2006

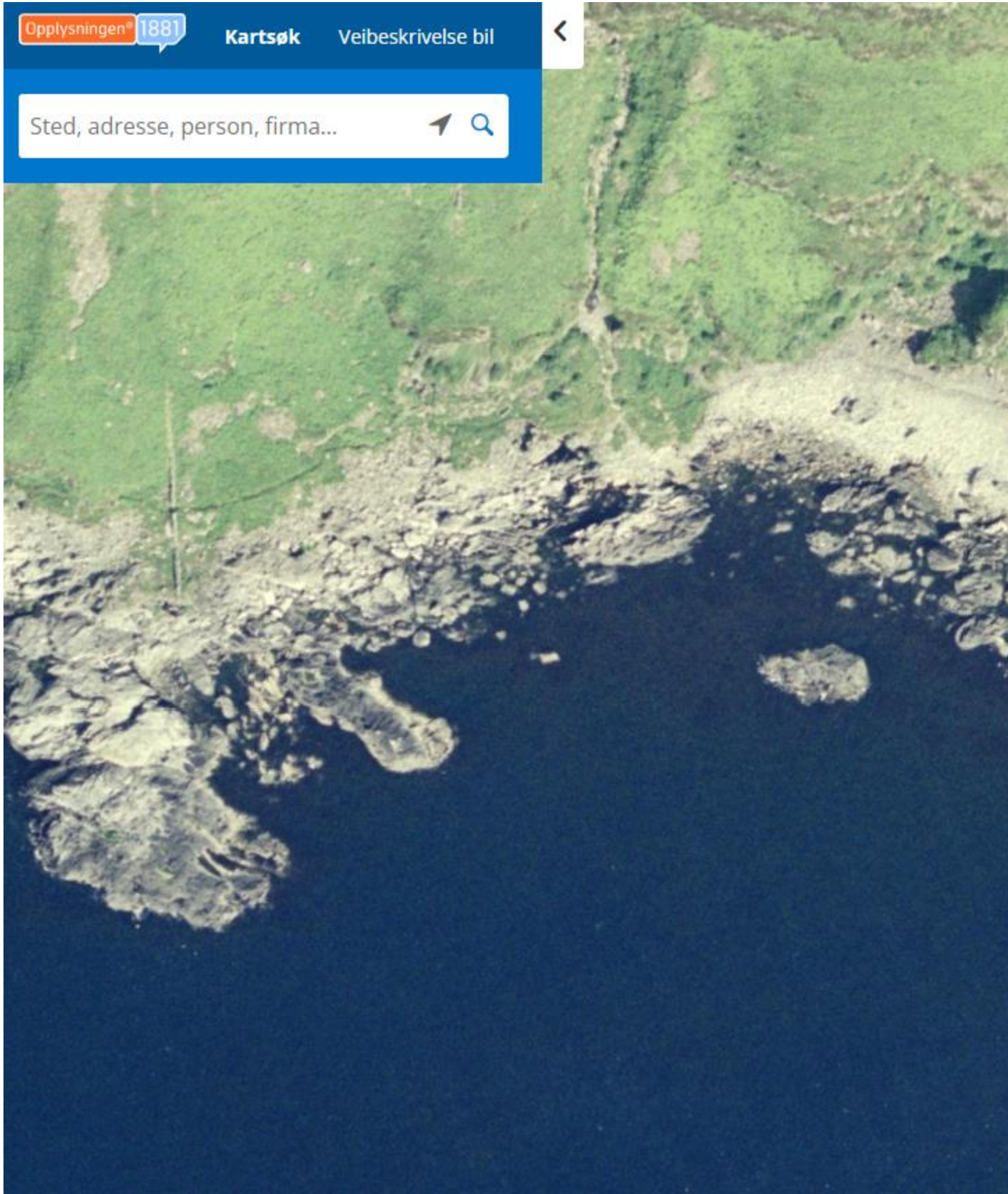
Opplysningen® 1881

Kartsøk

Veibeskrivelse bil

Sted, adresse, person, firma...

2013

Opplysningen[®] 1881

Kartsøk

Veibeskrivelse bil

Sted, adresse, person, firma...

Ein konsekvens av
havbåra går heilt o
ser at dette kulturm
bort i 2

Mvh
Torstein Fure
Øyanevegen 8
6770 Nordfjordeid
Tlf +4790049064

Til

Stad kommune

Dato: 27.04.2022

Innspel i samband med at Stad kommen skal utarbeide høyringsuttale til Stad marine verneplan.

Vi ber om at kommunen tek omsyn til vårt innspel i denne saka, då det så langt i sakshandsaming hos Selje kommune, Stad kommune og hos statsforvaltaren ikkje har komme innspel frå grunneigarar / interessentar i området aust for Stålet.

Etter vår erfaring er det ei udokumentert, men påviselig negativ effekt både på miljø (skade i strandsona) og tilbakegang i fiskeri i område aust for Stålet / Stålrevet etter at det har vore utført systematisk taretråling over fleire tiår.

Miljø:

Endring i bølgeforholda i strandsona som konsekvens av systematisk taretråling har dei seinare åra medført skade på gamle naust, båtstøer og moloen i Eltvik. Det er et faktum at når tareskogen blir redusert til et minimum langs strandsona kjem grunnbrotta nærmare land, og båra har dermed ei vesentlig større kraft i strandsona. Under eit uvær i 2011 knuste båra ei naustrekke i Eltvik. Dette var naust som har stått på same tomta i meir enn 100 år. Båtstøene framfør nauta, som historisk måtte ryddast for mindre stein som båra førte inn i båtstøene som følgje av grunnbrott under overhending pålandsvær vinterstid, har dei seinare åra vorte fylte med kampestein som det trengs sprenging og store maskiner for å fjerne. Konsekvens, båtstøene kan ikkje lenger brukast til å lande ein småbåt.

I 2017 blei det reve stein frå toppen av brystvernet på moloen i Eltvik. Moloen har stått i over 100 år og oss bekjent har tilsvarande skade har aldri forkomme. Med hjelp av midlar frå Kystverket greidde Eltvik velforeininga å få reparert og *sikra* moloen for ytterligere skade. Men det er helt tydelig at endringar i bølgeforhold er ei medverkande årsak til skade på molo og tilhøyrande hamneanlegg. På grunn av gunstige botnforhold og god tilvekst av stokketare vert det utøvd ei intens taretråling i dei nemnde hamne/landingsområda.

Fiskeri:

I område aust for Stålrevet har det dei seinare åra vore ein betydelig tilbakegang i mengde torsk og andre fiskeslag som naturleg leve i disse habitata. Stor taretorsk kunne tidligare fiskas heile året i og ved habitat med tareskog. *«Den typiske kysttorsken lever og gyter ved kysten. Han tar farge etter omgjevnadane. Den såkalla taretorsken er for eksempel raud fordi han bur i taren»*. Det har vore ei særdeles negativ utvikling i dette fiskeriet etter oppstart med taretråling, og gått frå vondt til verre etter intensiveringa av taretråling som er observert dei siste åra. Der ein tidligare kunne få rikelig med kokefisk må ein no ta til takke med lite eller «inkje». Det blir no sett på som eit særhende om ein kan berge ein kokefisk, der det tidligare var fisk i rikelig mon. Det er helt sikkert ikkje bare taretrålinga som er årsak til tilbakegangen i fiskeria, men utan den minste tvil bidrar taretråling i negativ retning. I forhold til rapportar frå havforskinga er **kysttorsken** ei av fiskeartane på Norskekysten som er **særdeles utsatt og bør vernast**. Følgelig bør det være en prioritert oppgave for Stad kommune å legge til rette for vern av habitat som i særlig grad er viktig for kysttorsken.

Konklusjon:

Etter vår forståing og bestemte oppfatning, bør det ikkje vere den miste tvil om at vern av dei marine områda aust for Stålet MÅ bli omfatta av det same vernet som vert gjeldande for dei andre marine område på sør og vestsida av Stadhalvøya. Det omtalte område MÅ så snart som mulig bli verna mot taretråling. Slik det ser ut i dag kan taretråling allereie ha påført habitatet betydelig skade. Eit varig vern mot taretråling gjev område muligheit til rehabilitering slik at det på nytt kan stå fram som eit livskraftig oppvekst og leveområde (habitat) for fiske og skaldyr.

Sjå også innlegget frå Fiskarbladet 29. mars der dette er tema. (Sjå under)

Vi viser også til tidligare innspel frå Eltvik Velforening som gjeld verneplan for nord/austsida av Stadhalvøya.

Med venleg helsing grunneigarar i Eltvik

Knut Eltvik

Øyvind Hansen

Betty Hessevik

(el.sign)

Gjestekommentar i [Fiskeribladet 29. mars](#): FNs klimapanel og naturpanel har sagt at mer natur bør beskyttes, også til havs. Hva betyr det for fiskeriene?

Publisert: 30.03.2022 Forfatter: Mette Skern-Mauritzen, Even Moland og Jan Atle Knutsen

I 2001 publiserte *Science* en artikkel med tittelen «[Historisk overfiske og kystøkosystemers kollaps](#)». Artikkelen presenterte data som pekte mot at fiskerienes langvarige påvirkning, med stadig økt kapasitet og effektivitet, kunne være hovedårsak til utarming av bestander og kollaps i marine kystøkosystemer over store deler av verden – og at de største endringene hadde funnet sted et godt stykke tilbake i tid.

Arbeidet skapte stor debatt. 20 år senere er det internasjonal konsensus om denne virkelighetsbeskrivelsen. I sin rapport fra 2019 rangerte FNs naturpanel (IPBES) fiskerier som den klart viktigste driveren av redusert biologisk mangfold og slitasje på økosystemer i havet siden 1950-tallet.

«Hva som påvirker mest» er fortsatt gjenstand for både en folkelig og faglig debatt. Heldigvis har vi noen verktøy som kan bidra med informasjon som kan vurderes objektivt av alle parter.

Helhetlige økosystemvurderinger er en slik metode, der de ulike påvirkningsfaktorene gis vekt i henhold til beste tilgjengelige kunnskap. En slik vurdering er nylig gjennomført for Norskehavet, hvor fiskeriene kommer ut som den klart største påvirknings- og risikofaktoren.

Marint vern

Et annet verktøy som kan måle påvirkningen fra fiskerier, er å sammenlikne utviklingen i sjøområder som har en grad av vern med områder som forvaltes etter generelle fiskerireguleringer. Slike eksperimenter har dannet grunnlag for vitenskapen om marint vern. Resultatene fra slike studier har vært utslagsgivende for konsensus omkring nytteverdien av å skalere opp slike tiltak.

Her til lands har fredningsområder for hummer vært gjenstand for en slik tilnærming. Resultatene har gjort at slike områder i dag er en del av verktøykassen til forvaltningen.

I noen havområder har fiskeriene høy intensitet og langvarig påvirkning, for eksempel Nordsjøen og Skagerrak. Her baseres blandingsfiskeriet på sterkt reduserte bestander i et økosystem preget av stor slitasje. Følgelig er innsatsen stor for å oppnå lønnsomhet i fisket. Fiskeriene i dette havområdet i dag bruker betydelig mer motorkraft, drivstoff og tid for å lande samme mengde fisk som for 100 år siden.

Nå gjør også økt pådriv fra temperaturøkningen at det haster å kompensere med mer treffsikker forvaltning.

Gevinst for fiskeriene

Verneområder gir mulighet for at lokale bestander kan hente seg inn – og har samme målsetting som all fiskeriforvaltning. Dermed finnes det mulighet for at økt bruk av vern og beskyttelse også vil kunne gi en gevinst for fiskeriene.

En vanlig innvending er at fiskeriene trenger tilgang til areal. Men tilgang til rike ressurser er sannsynligvis viktigere enn selve størrelsen på tilgjengelig areal. Muligheten for å høste samme mengde med mindre innsats vil kunne gi økt lønnsomhet for flåten og mer stabil tilgang på mat fra havet – spesielt i lys av de pågående klimaendringene.

FNs nyeste klimarapport fremhever at større områder med redusert menneskelig påvirkning er en viktig tilpasning for å bygge robuste bestander og økosystem. Slike områder kan gi marine organismer albuerom for å tilpasse seg en ny virkelighet med endringer i leveområder og arter på flyttefot.

I rapporten brukes begrepet *conservation* i stedet for *protection*; dette er et litt videre begrep som også inkluderer andre reguleringer enn strengt vern. En viktig oppgave fremover blir å vurdere hvilken beskyttelse som effektivt bygger robusthet for våre marine økosystem og marine ressurser, og hvordan forvaltningsplaner for havområdene, kystsoneplaner og fiskeriforvaltning kan bidra til dette.

Klimatilpasning

En konsekvens av klimaendringene er at arter og bestander flytter seg lenger mot polene i takt med at temperaturene øker. I våre farvann vil det på sikt medføre at nye arter blir aktuelle for fiskeriene. Samtidig vil de bidra med funksjon i økosystemet. Denne prosessen kan trolig forsinkes dersom vi fisker intensivt overalt.

Dersom vi forvalter for klimatilpasning, vil områder med vern og beskyttelse kunne fungere som «landingsplasser» for arter som utvider eller flytter sine utbredelsesområder inn i våre farvann. Dette kan bidra til artene hurtigere etablerer gytebestander og «permanent opphold».

Norge har lang og god tradisjon for samarbeid mellom næring, forskning og forvaltning. Dette samarbeidet er et nødvendig fundament for å lykkes med økt vern og beskyttelse av habitater og bestander. Storskala forvaltningseksperimenter som involverer alle parter vil være nyttige for å kunne samles rundt resultater som kan vurderes objektivt. Vi har lite å tape og mye å vinne på å komme raskt i gang med et slikt arbeid.

Fra: Betty Hessevik <betty.hessevik@hotmail.com>

Sendt: 28.04.2022 10:09:15

Til: Postmottak Stad kommune <post@stad.kommune.no>, Gunn Karin Sande <guk-sand@online.no>, geir@uniformspartner.no, Gunnar Terje Silden <Gunnar.Silden@stad.kommune.no>, Kristine Dahl <kristine.dahl@stad.kommune.no>

Kopi: k-eltvik@online.no, Øyvind Hansen <Oyvind@scantrol.com>

Emne: Innspel til Stad kommune marin verneplan Stad

Hei!

Vi bed om at vårt innspel vert teke omsyn til i samband med politisk handsaming.

Sjå vedlegg.

Mvh

Betty Hessevik

Statens vegvesen

STATSFORVALTAREN I VESTLAND
Njøsavegen 2

6863 LEIKANGER

Behandlande eining:
Transport og samfunn

Sakshandsamar/telefon:
Torbjørn Hasund / 93004685

Vår referanse:
22/27399-2

Dykkar referanse:

Vår dato:
28.03.2022

Svar til høyring av verneframlegg for Stad marine verneområde

Vi viser til brev datert 09.02.2022.

Statsforvaltaren i Vestland har sendt på høyring av framlegg til Stad marine verneområde. Forslaget om marint vern på Stad er eit ledd i arbeidet med å verne eit representativt utval av norsk natur.

Statens vegvesen si rolle i planlegginga

Statens vegvesen har ansvar for at føringar i *Nasjonal transportplan (NTP)*, *statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging*, vegnormalane og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringar blir ivaretekne i planlegginga. Statens vegvesen sitt samfunnsoppdrag er å utvikle og leggje til rette for eit effektivt, tilgjengeleg, sikkert, og miljøvennleg transportsystem.

Vi uttalar oss som forvaltar av riksveg på vegne av staten, og som statleg fagmyndigheit med sektoransvar innanfor vegtransport. Statens vegvesen sitt sektoransvar for vegnettet inneber eit overordna ansvar for at trafikkikkerheit, klima- og miljøomsyn, og heilskapleg bypolitikk blir ivareteke i alle planforslag som vedkjem samferdsel. Dette gir oss høve til å stille krav til både statlege, fylkeskommunale og kommunale vegar, gater og løysingar for gåande og syklande.

Statens vegvesen si uttale i saka

Det er ikkje riksvegar på Stadlandet. Vestland fylkeskommune som vegeigar vil kunne ha merknader til eventuelle verknader vernet vil ha for fylkesvegane på Stadlandet. Vernet vil heller ikkje kome i konflikt med vårt sektoransvar.

Vi har difor ikkje merknader til høyringa.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Askedalen 4
6863 LEIKANGER

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Transport vest – transportforvaltning 1
Med helsing

Torun Emma Torheim
seksjonsleiar

Torbjørn Hasund

Dokumentet er godkjent elektronisk og har difor ingen handskrivne signaturar.

Fra: Torstein Fure[torsteinfure@hotmail.com]
Sendt: 29.03.2022 17:52:49
Til: Hanne Marie Utvær;Postmottak
SFVL[hanne.marie.utver@stad.kommune.no;sfvlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Grete Fure[gretefure@gmail.com];
Tittel: Innspel til Høyring. Stad marine verneområde

Hei

Eg meiner det er mange tungtvegande grunnar til å stenge strekinga Fureneset - Liset for all taretråling

Eksempel på eit gammalt kulturminne som er viska bort etter taretrålinga starta er gangvegen øverst i fjøra mellom Ytre Fure og Køyla

etter å ha gått i rullesteinsfjøra var det alltid kjekt å gå eit stykke på planert underlag samt beundre det store arbeidet som her var lagt ned.

Eg prata akkurat med Odd-Bjørn Fure, han sei denne gangveien antageleg blei laga for godt over 100 år sidan

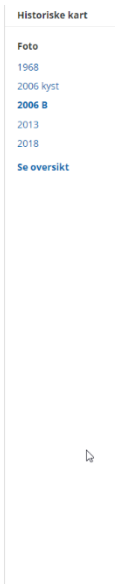
Dette er eit klart bevis på fjerning av bølgedempande tareskog fører til skadar på land.

Om taretrålinga blir stoppa, kan ein etter nokre år vurdere å restaurere dette kulturminnet.

1968

2006

2013

Mvh
Torstein Fure
Øyanevegen 8
6770 Nordfjordeid
Tlf +4790049064

Fra: Torstein Fure[torsteinfure@hotmail.com]
Sendt: 29.03.2022 17:52:49
Til: Hanne Marie Utvær;Postmottak
SFVL[hanne.marie.utver@stad.kommune.no;sfvlpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Grete Fure[gretefure@gmail.com];
Tittel: Innspel til Høyring. Stad marine verneområde

Hei

Eg meiner det er mange tungtvegande grunnar til å stenge strekinga Fureneset - Liset for all taretråling

Eksempel på eit gammalt kulturminne som er viska bort etter taretrålinga starta er gangvegen øverst i fjøra mellom Ytre Fure og Køyla

etter å ha gått i rullesteinsfjøra var det alltid kjekt å gå eit stykke på planert underlag samt beundre det store arbeidet som her var lagt ned.

Eg prata akkurat med Odd-Bjørn Fure, han sei denne gangveien antageleg blei laga for godt over 100 år sidan

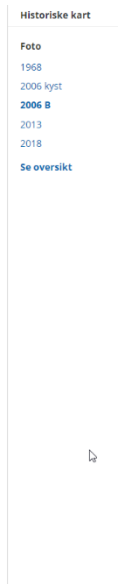
Dette er eit klart bevis på fjerning av bølgedempande tareskog fører til skadar på land.

Om taretrålinga blir stoppa, kan ein etter nokre år vurdere å restaurere dette kulturminnet.

1968

2006

2013

Mvh
Torstein Fure
Øyanevegen 8
6770 Nordfjordeid
Tlf +4790049064

From: Maiken Holst[maiken.holst@museumvest.no]

Sent: 08.03.2022 12:23:41

To: Postmottak SFVL[sfvlpost@statsforvalteren.no]

Subject: Høyring av verneframlegget for Stad marine verneområde. Forholdet til marine kulturminne.

Vedr. Høyring av verneframlegget for Stad marine verneområde. Forholdet til marine kulturminne.

Me viser til e-post motteke 09.02.2022

Saka har vore til vurdering ved Bergens Sjøfartsmuseum.

Museet kjenner til marine kulturminne innanfor det planlagde området ved Stad. Me stiller oss framleis positive til forslaget om marine verneområde og dei effektane dette vil ha på dei marine natur- og kulturmiljø i områda. Medan dei foreslåtte verneforskriftene ikkje hindrar tiltak i områda blir det fortsatt aktuelt for museet å utføre fleire registreringar i områda i forbindelse med planarbeid eller tiltak i framtida.

Museet har ingen andre merknader til dei planlagde tiltaka.

Det er likevel mogleg at det ligg kulturminne i det aktuelle området. Me gjer derfor merksam på at tiltakshavaren pliktar å gje melding til museet dersom ein under arbeid i sjøområda finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbotnen kan bli råka av tiltaket, må arbeidet under vatn straks stoppast. Verksemda må i så fall ikkje takast opp att før museet har undersøkt og eventuelt frigjeve området. Eventuelle brot på desse vilkåra vil være i strid med føresegnene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

Maiken Holst | Bergens Sjøfartsmuseum

Marinarkeolog | + 47 55549607

www.museumvest.no